

VITTRA

Kvalitetsrapport 2022/23

Vittra Adolfsberg

Innehållsförteckning

Ledare.....	3
1. Om Vittra.....	4
Om Vittra Adolfsberg.....	4
Ledning och organisation.....	4
Antal barn och elever.....	4
Elevsammansättning.....	4
Socioekonomiskt index.....	5
Personal.....	5
2. Vårt kvalitetsarbete.....	6
Vår kvalitetsmodell.....	6
Våra framgångsfaktorer.....	6
Gemensamma kvalitetsuppföljningar.....	7
Enhetens systematiska kvalitetsarbete.....	7
Skolans prioriterade utvecklingsområden 2022/23.....	8
3. Resultatkvalitet grundskola.....	8
Trygghet och värdegrund.....	12
4. Sammanfattande utvärdering - Grundskolan.....	13
Undervisning och lärande.....	18
Värdegrundsarbetet - Trygghet och studiero.....	22
Utvärdering och analys av värdegrundsarbete - trygghet och studiero.....	23
Elevhälsoarbetet.....	25
5. Sammanfattande utvärdering - Fritidshemmet.....	28
Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbete.....	28
Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden.....	32
6. Förskolan.....	33
Om Vittra Adolfsberg förskola.....	33
Ledning och organisation.....	33
Förskolans systematiska kvalitetsarbete.....	34
Förskolans prioriterade utvecklingsområden 2022/2023.....	34
Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbetet i förskolan.....	35
Sammanfattande utvärdering - Förskolan.....	39
Uppföljning av läroplanens mål.....	39
Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden i förskolan.....	42
Bilaga 1 - Rutiner för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.....	44

Ledare

När vi summerar året som gått så ser vi tillbaka på ett år där Vittra Adolfsberg tagit ytterligare steg framåt och vi har all anledning att känna stolthet över mycket. Allra mest är vi stolta över människorna på Vittra Adolfsberg.

Vår fantastiska personal har under året gjort allt, och mer därtill, för att verksamheten ska bli

så bra som möjligt för våra barn och elever och nu när vi summerat verksamhetsåret 2022-2023 så kan vi se att resultaten har förbättrats för tredje året i rad.

På förskolan har vi under året arbetat fram en helt ny lärmiljö och vi ser att våra barn på förskolan idag möter en verksamhet och en undervisning som möter barnens behov i ännu högre grad och vi ser fram emot att kommande läsår utveckla undervisningen ännu mer med ett ännu större fokus på språkutveckling.

I skolan ser vi tydliga resultat av de senaste årens skolutvecklingsarbete. Våra elever får bättre och bättre resultat år för år och vi ser detta i lärarnas bedömningar, i de nationella proven och i betygen. När det gäller andra resultat så är vi mycket glada över kundundersökningen som ägde rum i början av vårterminen där elever, föräldrar och personal ger verksamheten ett mycket gott betyg. Vi har trygga elever på skolan som trivs och som upplever att det alltid finns vuxna på skolan som bryr sig och som ger dem stöd när de behöver det.

Kommande läsår ser vi fram emot att fortsätta utvecklingen och bli ännu bättre tillsammans med vår personal, våra elever och deras vårdnadshavare.

Tack för ett fint läsår.

Hälsningar från ledningen på Vittra Adolfsberg,
Sara och Christer

1. Om Vittra

Huvudman för Vittra Adolfsberg är Vittraskolorna AB, som är en del av AcadeMedia. Vittra Adolfsberg är, tillsammans med 25 andra skolor, en del av Vittra vars mål är att varje barn ska bli medveten om sig själv och världen omkring sig. Vittra är en samhällsengagerad för- och grundskola och verkar för att förbereda våra barn och elever med kunskap och mod för att de ska känna att de kan vara med och påverka samhället till det bättre. För att skapa både stabilitet och utvecklingskraft har Vittra en gemensam *pedagogisk riktning*. Den baseras på tre ömsesidigt beroende delar: *medvetet lärande, modig kultur och tydlig struktur*. Riktningen hjälper oss på vägen mot vår vision och den tydliggör gemensamma ambitioner för alla oss medarbetare. Tillsammans gör vi skillnad!

Om Vittra Adolfsberg

Vittra Adolfsberg är en fristående grundskola med tillhörande förskola och vi har barn och elever från 1 års ålder till 16 års ålder. Enheten ligger i bostadsområdet Adolfsberg som ligger i östra delen av Helsingborg, cirka 10 minuters bilfärd från centrum. Skolan är enparallellig och på skolan går cirka 230 elever från förskoleklass till årskurs 9 och cirka 50 elever är inskrivna på vårt fritidshem. I förskolan finns 44 barn inskrivna.

På skolan finns ändamålsenliga lokaler för olika former av undervisning såsom slöjdsal, NO-sal, lokaler för hem- och konsumentkunskap samt en egen idrottssal. Skolan har digitala hjälpmedel i form av bland annat I-pads, Chromebooks, projektorer samt digitala läromedel och vi har även en studio med inspelningsmöjligheter och green-screen. Det finns en skolgård med möjligheter till aktiviteter för olika åldersgrupper och skolan har en multiarena och ytterligare en fotbollsplan.

Vittra Adolfsberg följer den nationella timplanen som innebär att alla elever får det totala antalet timmar i varje ämne som varje elev har rätt att få undervisning i. Inom Vittra finns en gemensam timplan som reglerar hur timmarna ska fördelas på olika årskurser i grundskolan.

Vittra Adolfsbergs läsår är indelat i sex perioder, om ungefär sex veckor per period. Perioderna är fördelade över året enligt ett Vittragemensamt årshjul och läsårsstruktur. Syftet med perioderna är att få en gemensam struktur för skolans systematiska kvalitetsarbete. Varje period avslutas med en eller flera UF-dagar (UF=utvärdering och förberedelse) då eleverna är lediga från skolan. Under UF-dagarna sker utvärdering och analys av undervisningen i arbetslagen/skolledningen/elevhälsoteamet (EHT). Under UF-dagarna sker också planering och förberedelse för kommande period.

Ledning och organisation

Skolledningen består av rektor, biträdande rektor och det finns en arbetslagsledare i förskola, i lag F-3 samt i lag 4-9. Organisationen i skolan består av arbetslag F-3, fritidshem samt 4-9 och sedan finns även övrig personal.

Det finns fyra förstelärare på skolan som under läsåret arbetat med uppdrag kopplat till undervisningsutveckling.

Förskolan består av två avdelningar med sju medarbetare.

Antal barn och elever

Fritidshem	F-klass	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Åk 7	Åk 8	Åk 9
53	22	20	26	22	24	23	20	20	23	24

Elevsammansättning

	2021/22	2022/23
Andel (%) flickor	50	48
Andel (%) elever med utländsk bakgrund	79	82
Andel (%) elever med föräldrar med eftergymnasial utb.	33	31

Personal

	2021/22	2022/23
Andel m lärarleg och beh i minst ett ämne	48,6%	45,9%
Andel med ped. högskoleexamen	73,2%	74,7%
Elever per lärare	12,1	11,7

2. Vårt kvalitetsarbete

Vår kvalitetsmodell

Inom Vittra vilar vårt systematiska kvalitetsarbete på Vittra och AcadeMedias gemensamma kvalitetsledningsmodell och är inriktat på de nationella målen. Detta innebär att det finns en gemensam definition av vad som menas med kvalitet och ur vilka aspekter kvaliteten i verksamheten utvärderas. Det innebär också att vi är överens om ett antal gemensamma framgångsfaktorer för att ständigt utvecklas och nå uppsatta mål.

Vår kvalitetsdefinition

I vilken utsträckning vi skapar förutsättningar (strukturkvalitet), för en så god verksamhet (processkvalitet), att vi når de uppsatta målen (resultatkvalitet).

Strukturkvalitet handlar dels om på vilket sätt huvudmannen och skolledningen organiserar och skapar förutsättningar för utbildningens och undervisningens genomförande, dels om andra förutsättningar i form av till exempel sammansättning av personal, elever och barn.

Processkvalitet handlar om våra arbetssätt och kvaliteten i det vi gör.

Resultatkvalitet handlar kort och gott om i vilken utsträckning vi når de nationella målen.

Våra framgångsfaktorer

Uppdraget i fokus – Vi skapar samsyn kring vårt uppdrag och ser alltid till våra barn och elevers bästa när vi fattar beslut.

Proaktiv uppföljning – Vi ser till att vi lever upp till krav och förväntningar och bjuder in barn, elever, föräldrar och medarbetare i förbättringsarbetet. I god tid följer vi upp att vårt arbete ger önskat resultat och är snabba med att korrigera brister och avvikelser.

Kollegial samverkan – Vi skapar arenor och utrymme för gemensamt lärande och erfarenhetsutbyte som leder till att verksamheten utvecklas. Vi redovisar öppet våra resultat, styrkor och utmaningar och lär av varandra.

Aktiv resursfördelning – Vi anpassar organisation, bemanning och andra resurser utifrån förutsättningar och behov.

Gemensamma kvalitetsuppföljningar

Under läsåret genomförs ett flertal olika gemensamma uppföljningar, enkäter och sammanställningar av resultat enligt ett fastslaget årshjul. De gemensamma enkäter som genomförs är dels en trygghetsenkät i grundskolan, som genomförs under höstterminen, vilken syftar till att ge underlag till verksamheten plan mot diskriminering och kränkande behandling. Dels en årlig elev- och vårdnadshavarenkät, vilken genomförs vid vårterminens start, som ger oss såväl elevernas som vårdnadshavarnas perspektiv på verksamheten. Enkäten genomförs både i förskolan och i grundskolan inklusive fritidshemmet.

Utöver detta gör lärarna i mitten av varje termin en nulägesbedömning av elevernas kunskapsutveckling i grundskolan, dels i form av så kallade prognoser och omdömen (årskurs 1-9), dels i form av Läsa-Skriva-Räkna (förskoleklass, årskurs 1 och 3). Två gånger om året görs bedömningar av måluppfyllelsen och den pedagogiska processen i förskolan.

Sammantaget ger det såväl den enskilda skolenheten som huvudmannen underlag för att kontinuerligt kunna bedöma kvaliteten i arbetssätt (t ex undervisningen, elevhälsoarbetet och trygghets- och värdegrundsarbetet m.m.), samt för att bedöma i vilken utsträckning de nationella målen har nåtts under det gångna läsåret.

I juni sammanställs samtliga betyg och omdömen samt resultaten på de nationella proven för att skapa ett underlag till att bedöma hur väl målen för kunskaper och värden i läroplanen nås under läsåret (resultatkvalitet). Betygsuppgifterna för såväl avgångselever som samtliga elever på skolan presenteras i resultatredovisningen i denna kvalitetsrapport.

Under början av påföljande hösttermin sammanställer såväl skolenheterna som huvudmannen sitt systematiska kvalitetsarbete i en sammanfattande kvalitetsrapport och verksamhetsplaner tas fram för hur skolenheten ska arbeta vidare mot högre måluppfyllelse nästa läsår.

Enhetens systematiska kvalitetsarbete

Vittra Adolfsbergs läsår är indelat i sex perioder, om ungefär sex veckor per period. Perioderna är fördelade över året enligt ett gemensamt årshjul och läsårsstruktur. Syftet med perioderna är att få en gemensam struktur för skolans systematiska kvalitetsarbete. Varje period avslutas med en eller flera UF-dagar (UF=utvärdering och förberedelse) då eleverna är lediga från skolan. Under UF-dagarna sker utvärdering och analys av undervisningen i arbetslagen där även skolledning och elevhälsan har medverkat.

Arbetslagen sätter upp handlingar utifrån enhetens prioriterade områden och dessa genomförs under kommande period.

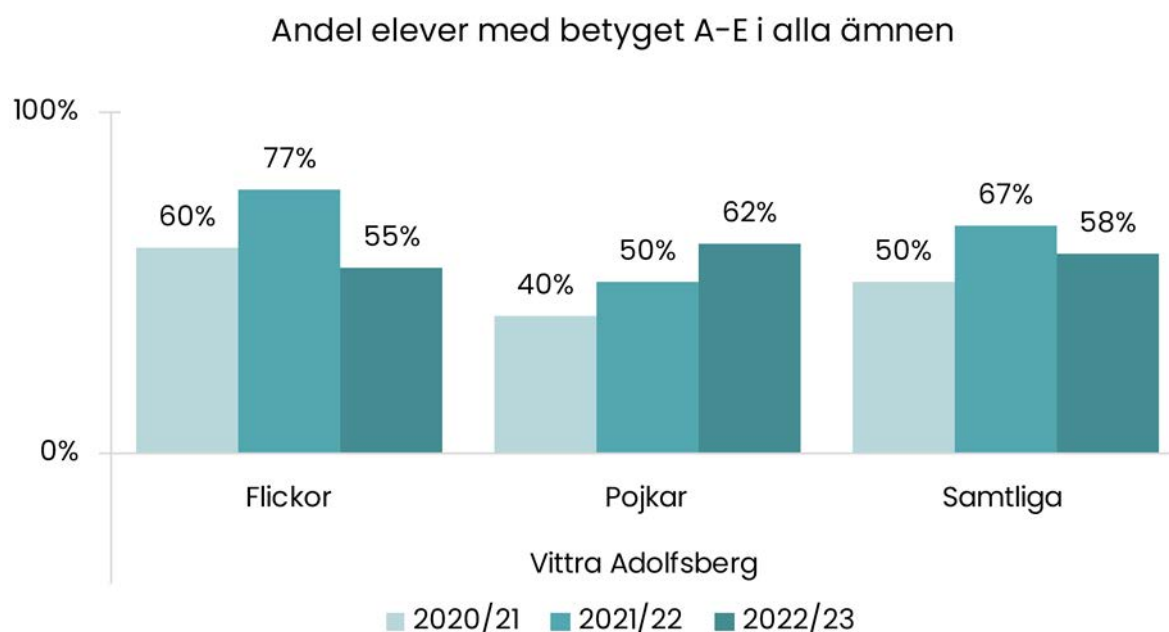
Skolans prioriterade utvecklingsområden 2022/23

1. Anpassningar i undervisningen på grupp- och individnivå
2. Bedömning
3. Ansvar

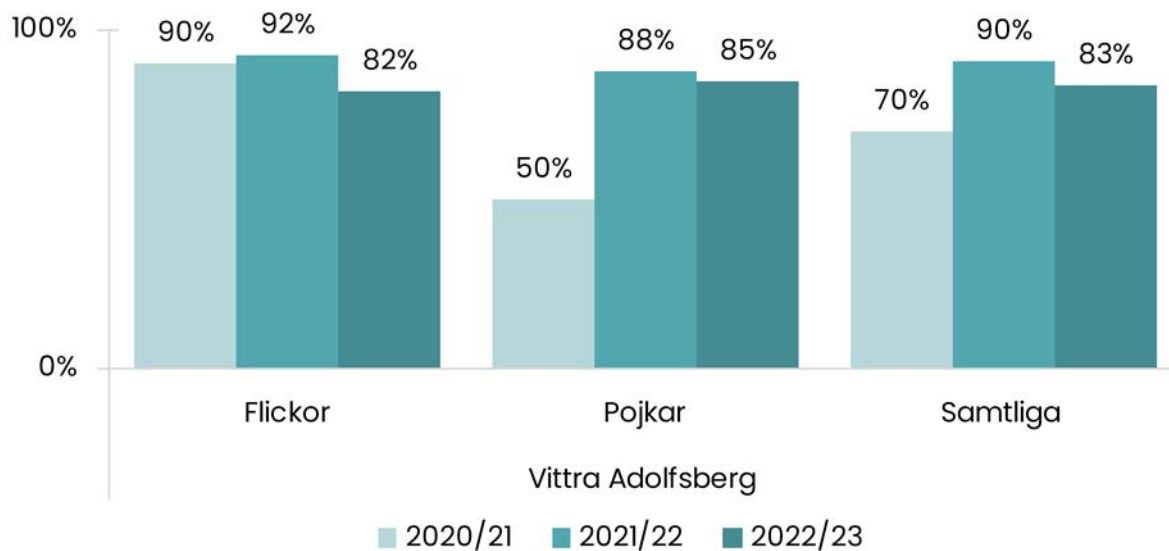
3. Resultat kvalitet grundskola

Resultat kvalitet handlar om i vilken utsträckning de nationella målen nås, det vill säga de mål som finns i läroplanen för respektive skolform.

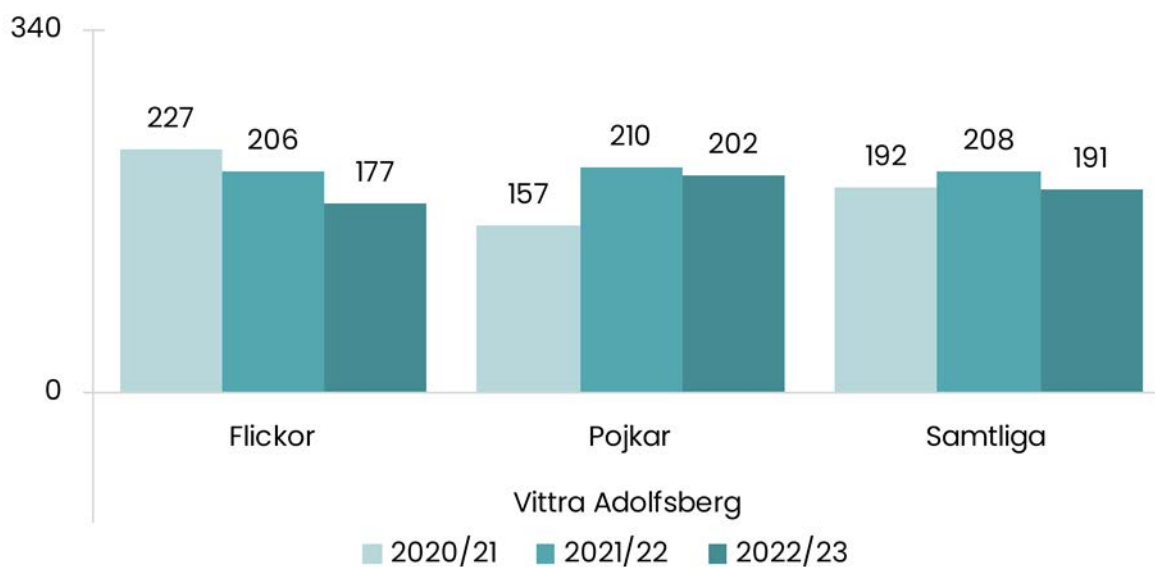
Betyg avgångselever (åk 9)

Andel elever med behörighet till gymnasiets yrkesprogram

Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)

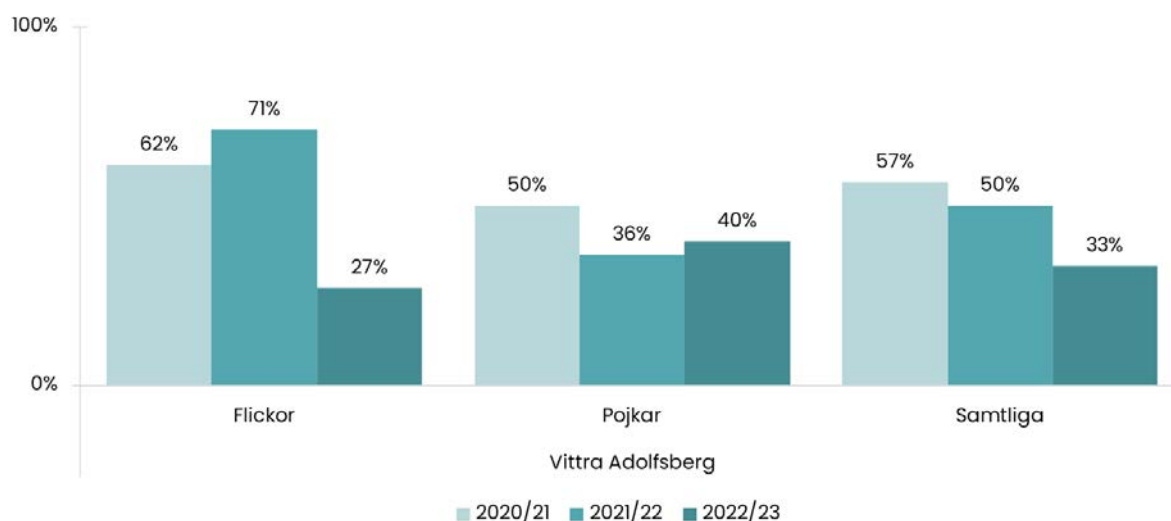

Det är svårt att dra långtgående slutsatser av ovanstående resultat eftersom det dels handlar om enstaka elever från år till år då vår år 9 består av 22-24 elever varje år. Det som ser ut som en procentuellt stor ned- eller uppgång kan handla om en eller två elever från år till år. Det vi dock kan se är att vi ligger ganska stabilt över tid avseende behörighet

till gymnasiet och även meritvärdet. Vi kan se att flickornas genomsnittliga meritvärde är sjunkande över tid och detta behöver vi bevaka framöver.

Betyg (åk 6)

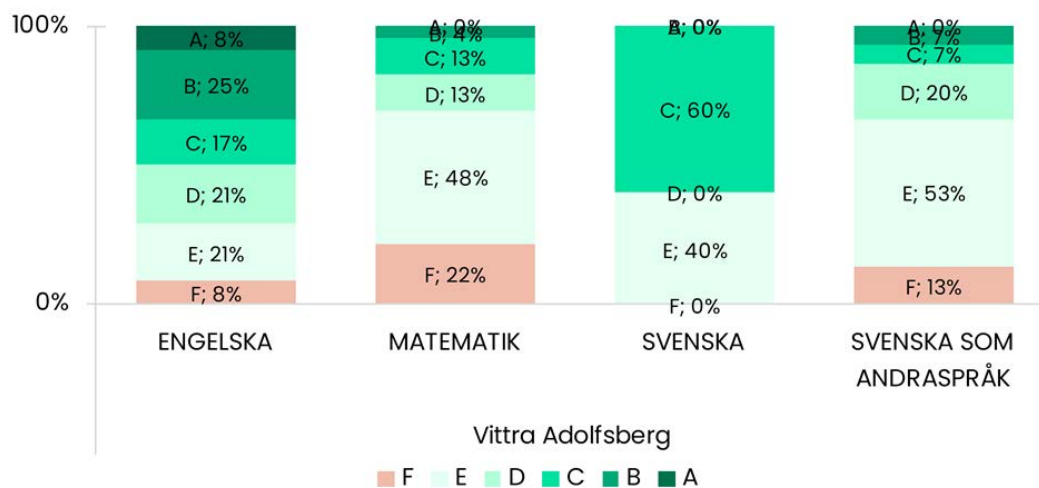
Andel elever med betyget AE i alla ämnen

Resultatet är sjunkande och vi ser att flickornas resultat minskat en hel del medan pojkarnas är ganska oförändrat. Detta har vi bevakning på och kommer fortsätta att följa:

Resultat - nationella prov (åk 9)

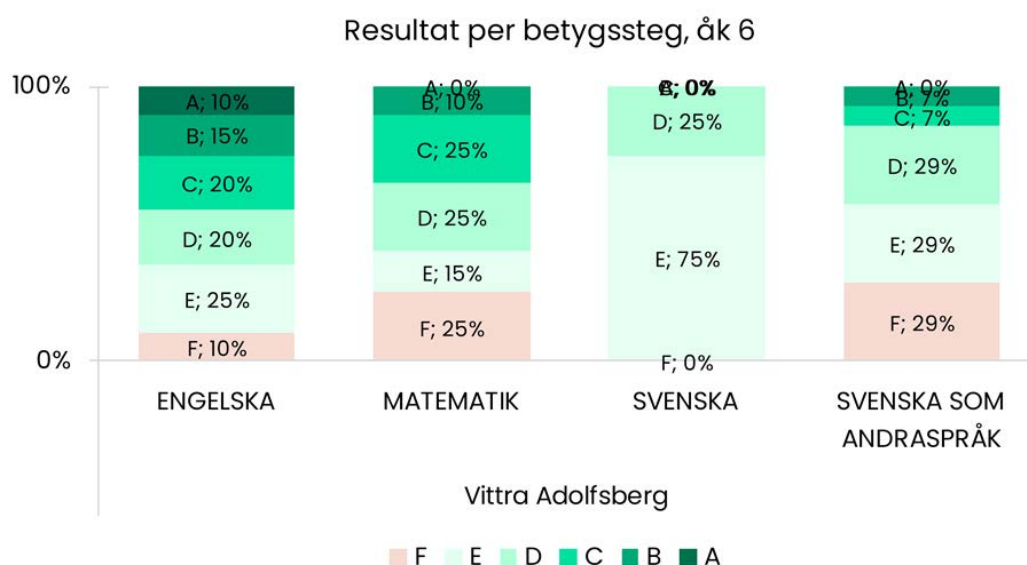
Resultat per betygssteg, åk 9

I nationella proven ser vi följande: I engelska har 8% elever fått F. I matematik har 22% av eleverna fått F och i svenska har ingen elev fått F och i svenska A har 13% elever fått F. Det är en klass med 23 elever så utfallet per provbetyg kan slå "hårt" åt olika håll.

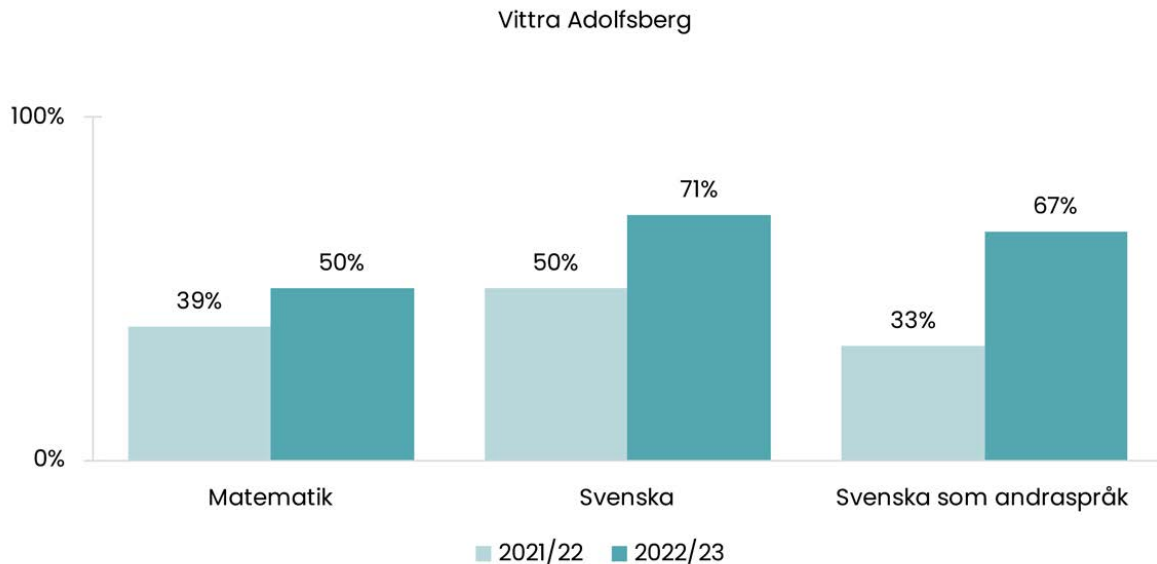
Vi ser att det finns flest andel elever med E i ämnena svenska/svenska A och matematik medan det är större spridning mellan betygsstegen i engelska där betyget B har störst andel elever. I svenska är det C som överväger.

Resultat - nationella prov (åk 6)

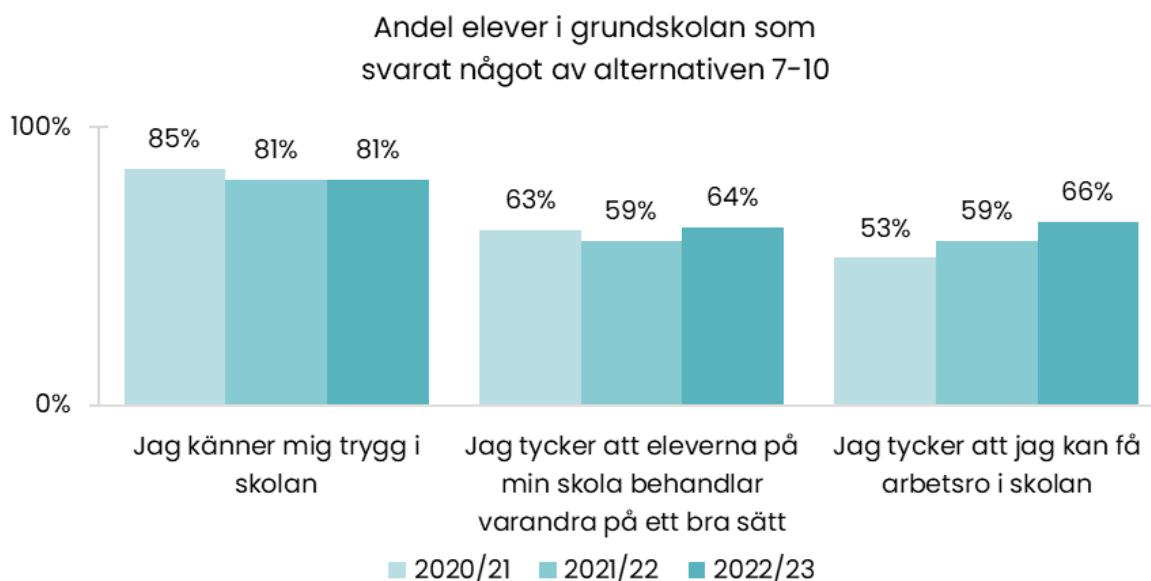
Vi ser att andelen elever som når E eller högre i engelska är hög, medan eleverna har svårare i matematik och svenska/svenska A. Spridningen mellan de olika betygsstegen är ganska stor.

Resultat - nationella prov (åk 3)

Vi ser markant ökande resultat i både svenska/svenska A och matematik. Detta är glädjande och även om vi är försiktiga i våra slutsatser så vågar vi tänka att det är ett resultat av en språkinriktad undervisning.

Trygghet och värdegrund

Vi ser fortsatt att tryggheten ligger på en hög nivå. Vi ser även att resultaten gällande arbetsro är stigande. Vi ser att siffrorna på de ovanstående tre områden även är stabila över tid.

4. Sammanfattande utvärdering – Grundskolan

Undervisning och lärande

Rektors organisering

På Vittra Adolfsberg arbetar sammanlagt 44 medarbetare. Av dessa är 19 lärare, fyra fritidspersonal, tre är speciallärare/specialpedagoger, en kurator, en administratör och sedan finns övrig elevhälsopersonal och kringpersonal (kök, vaktmästeri m.m.).

Det finns arbetslag på skolan och de leds av arbetslagsledare, en lagledare för F-3 samt fritidshem och en lagledare för årskurserna 4-9.

I skolår 4-9 anordnas extra studiestöd fyra morgnar i veckan á 30 minuter/tillfälle som hålls av två legitimerade lärare och ibland också specialpedagog/speciallärare. Det är öppet för alla elever i år 4-9. I skolår F-3 har man studiestöd en gång/vecka.

Vi arbetar med dubbelbemanning i klassrummen under cirka 60-70% av alla lektioner. Då finns minst två vuxna (skolans ordinarie lärare) i klassrummet. Fördelningen av resurser ses över regelbundet och förändras utifrån behov. Under vårterminen har vi också haft en tillfällig extralärare på halvtid som förstärkning i år 7-9 med fokus på matematik i främst år 9 men även år 8.

När det gäller Vittras pedagogiska riktning och varumärke så har vi arbetat mycket med såväl Vittraförmågor som Vittras manifestationer. När det gäller förmågorna så är de i högsta grad levande verktyg på morgonsamlingar såväl som i undervisningen som stort. I vår verksamhetsplan och i lagens handlingsplaner så har "Ansvar" varit ett fokusområde under läsåret. Vi har i år, såväl som tidigare år, haft ett mycket stort fokus på perioderna inom Vittra och har använt UF-dagarna oerhört medvetet så vi kunnat utvärdera, analysera och planera vår verksamhet på ett effektivt och målinriktat sätt. I slutet av varje period har skolan UF-dagar där samtlig lärarpersonal inklusive elevhälsan arbetat med utvärdering och analys av de mål och handlingar som skolan satt upp utifrån verksamhetsplanen. Skolan, under ledning av skolledning, avsätter mycket tid till just analys under dessa UF-dagar och systematiken är viktig.

Det kollegiala lärandet är organiserat utifrån verksamhetens fokusområden. Varannan vecka träffas lärarna på "Pedagogisk måndag", ett kollegialt utvecklingsarbete riktat mot skolans prioriterade utvecklingsområden. Arbetet har letts av olika personer, men alltid under styrning och ledning av skolledningen. När det handlat om skolans arbete med ledning och stimulans så leddes processen av speciallärare och specialpedagog och övriga processer har letts av skolledning där förstelärare och även lagledare varit nyckelpersoner.

Lärarna har läst litteratur (dels styrdokument och dels annan litteratur), haft pedagogiska diskussioner samt provat ny praktik. Arbetet har bland annat dokumenterats i lagens handlingsplaner samt i separata lärloggar.

De fyra förstelärarna har haft olika uppdrag där två av dem haft uppdrag kopplat till bedömning och IUP-processen (en sammankoppling av vad som ska bedömas, hur det ska bedömas samt hur det ska dokumenteras) och två haft mer undervisningsnära uppdrag som handlat om auskultation (besök av, såväl som besök hos, förstelärare) med efterföljande kollegiala samtal.

Under året har skolan även arbetat med sambedömning, dels internt på skolan, men även tillsammans med skolorna Vittra Västra hamnen samt Vittra Landborgen.

Fritidshemmets personal ses en gång per vecka i arbetslaget medan personal i de övriga arbetslagen ses två gånger per vecka. Vid dessa tillfällen sker samverkan och planering av olika arbetsområden och undervisning för att få en helhetssyn och samarbete över ämnena.

Utvärdering och analys av kunskapsresultaten

Årskurs 7-9

Vi ser en stabil och positiv trend de senaste tre åren, i synnerhet de två senaste åren, när det gäller måluppfyllelse, och då främst gymnasiebehörighet. Vi ser ett sjunkande meritvärde, främst hos flickor, vilket dels skulle kunna förklaras av att anpassad studiegång hos en grupp elever, vilket påverkar resultatet för hela gruppen.

Under hösten 2022 så identifierade skolan att flera elever riskerade att inte nå de betygskriterier som minsta ska uppnås. Skolan genomförde flera riktade insatser, som en del av skolans kompensatoriska uppdrag, vilket bidrog till att flera nådde de kriterier som minsta ska uppnås.

Eftersom vi hela tiden arbetar skolövergripande med fokusområden, processer, kollegialt lärande så beskriver vi mer om effekter, framgångsfaktorer och utvecklingsområden under rubriken "Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden" nedan.

Årskurs 4-6

På totalen har det skett en nedgång i andel elever som når minst E i årskurs 6 de senaste tre åren. Gruppen flickor gör en markant minskning från 71% till 27%. Delvis förklaras detta med att vi har flera nyanlända elever, samt elever med språkliga behov, som behöver mer tid på sig att utveckla ett skolspråk och ännu inte har tillräcklig språklig förmåga för att nå betygskriterierna. Vi ser även att vi behöver arbeta mer med språkligt stöd och även särskilt stöd i flera fall så att elevernas behov möts i ännu högre utsträckning.

Eftersom vi hela tiden arbetar skolövergripande med fokusområden, processer, kollegialt lärande så beskriver vi mer om effekter, framgångsfaktorer och utvecklingsområden under rubriken "Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden" nedan.

Årskurs 1-3

De ökande resultaten gällande nationella prov i år 3 ser vi är följden av dels undervisningsutvecklingen generellt på skolan, men i synnerhet arbetet med språkutvecklande undervisning i F-3 efter tidigare års vikande resultat. Vi har även fokuserat på matematiken och den röda tråden i matematik från år 1-3.

Eftersom vi hela tiden arbetar skolövergripande med fokusområden, processer, kollegialt lärande så beskriver vi mer om effekter, framgångsfaktorer och utvecklingsområden under rubriken "Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden" nedan.

Utvärdering av Läsa-skriva-räkna-garantin

FÖRSKOLEKLASS

I förskoleklass ser vi att det är sämre resultat för pojkar jämfört med flickor. När det gäller matematiken så är det fler elever som inte klarar testerna. Gemensamt för dem som inte nått målen i svenska (4 elever) är ett svagt utvecklat språk i svenska. Överlag ser vi i analysen av det vi sammantaget vet om eleverna i förskoleklass att vi behöver mer tid för att bygga upp elevernas grundläggande språkliga förmågor i svenska och vi ser även att det krävs mer tid att hitta rätt undervisning och även mer tid att kartlägga elevernas

behov på grupp- såväl som individnivå. Detta gäller inte enbart språket utan även andra hinder för lärande och utveckling.

SKOLÅR 1

I skolår 1 ser vi det omvända - att det är lägre resultat för flickor än för pojkar.

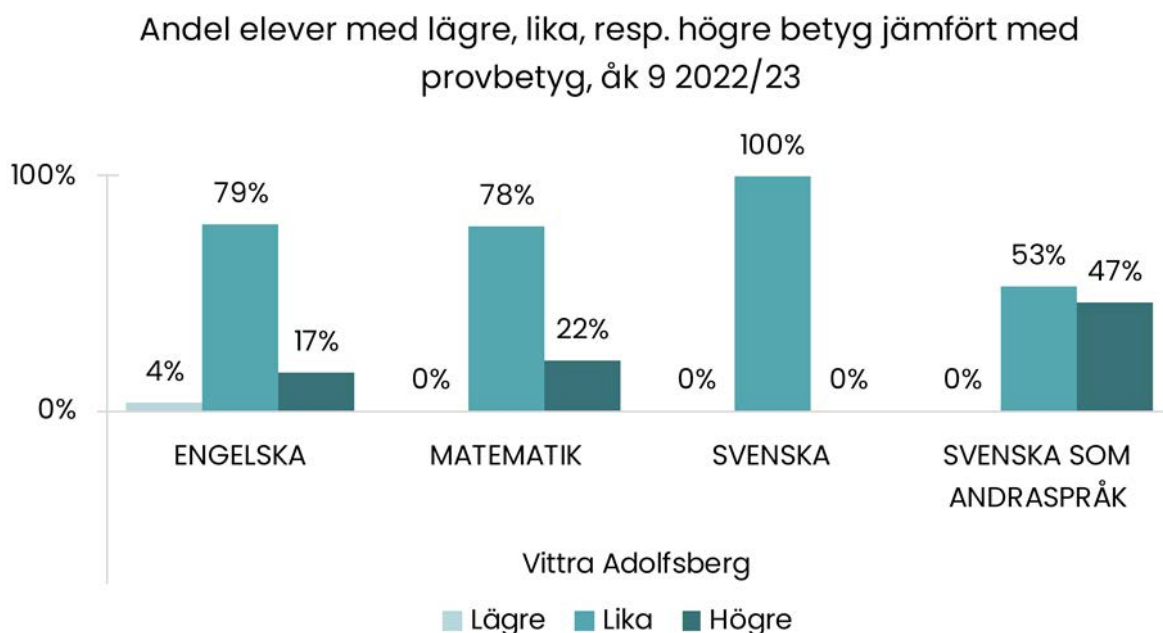
Vi har en stor andel elever som inte klarar samtliga delar i såväl svenska som matematik. I svenskan är det särskilt skrivdelen som vållar problem.

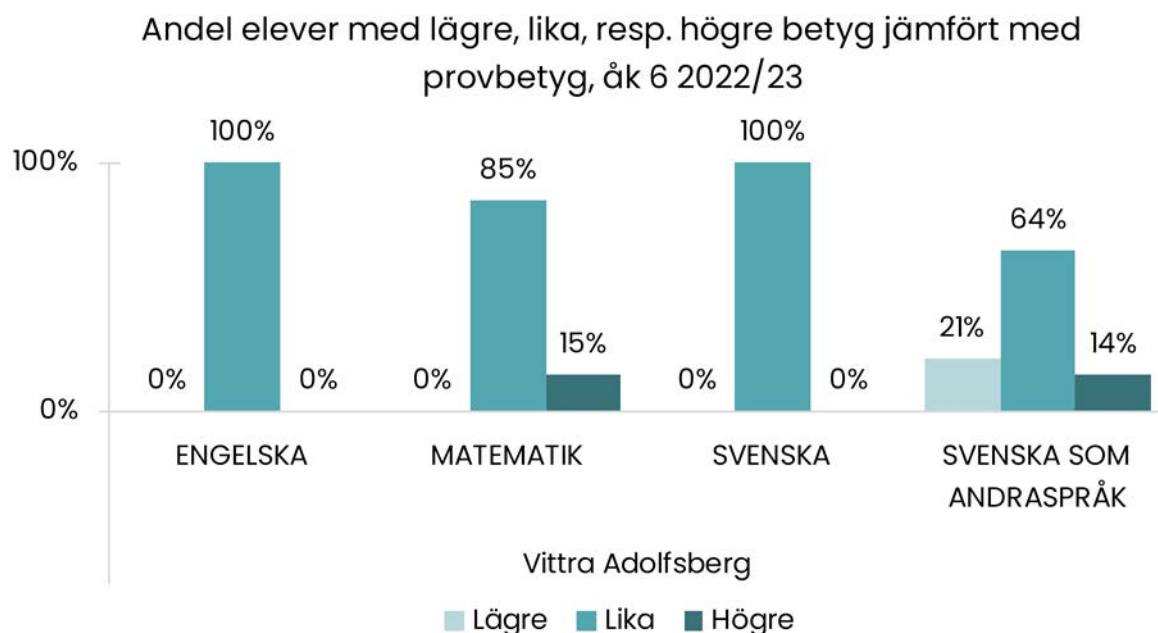
De resultat vi ser är ingen överraskning, utan vi är medvetna om elevernas stora behov av att träna och utveckla svenska. Vi behöver konstant utveckla vår undervisning så att eleverna utsätts för språket i stor utsträckning, men vi behöver även hitta bättre sätt och strategier för att utveckla vår läs- och skrivundervisning.

Specifika utvecklingsområden för oss, förutom att utveckla undervisning generellt, är:

- Hur ska vi väcka lust till läsning?
- Fonologisk medvetenhet - hur arbetar vi än mer effektivt med det?

Utvärdering och analys av likvärdig bedömning och betygssättning, nationella prov

Skolan har haft bedömning som prioriterat område sedan 2021/2022 och under förra året 2022/2023 skapades en bedömningspolicy. Detta läsår har vi medvetet arbetat med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning och förutom kursen som anordnats av huvudmannen i samarbete med Karlstads universitet har vi läst litteratur samt haft diskussioner kring området.

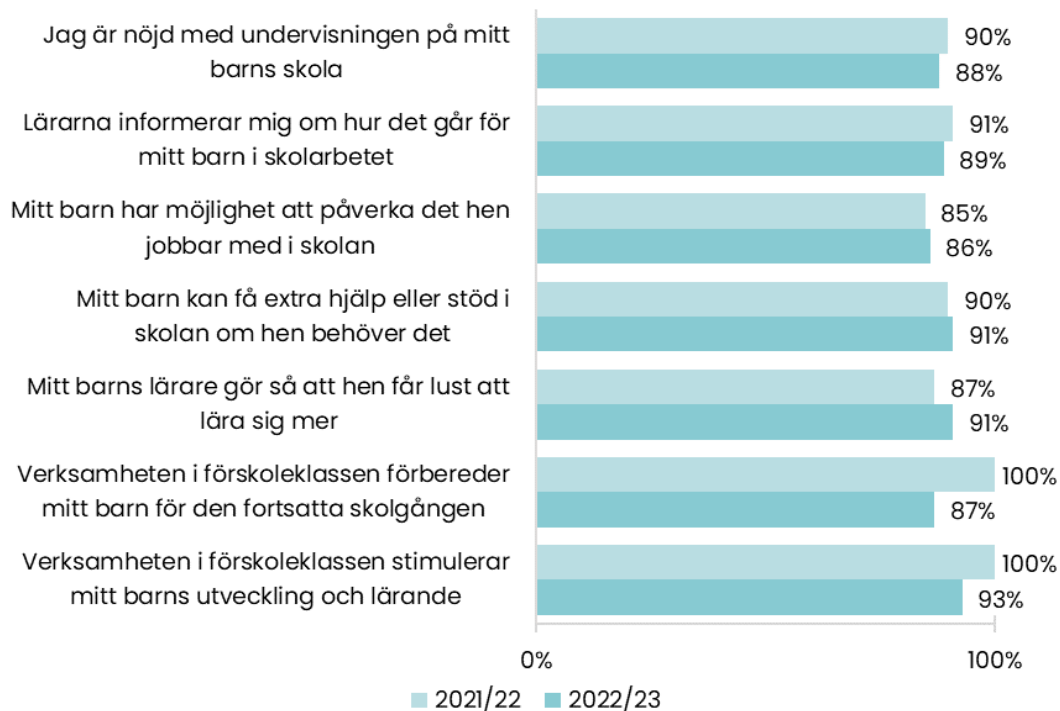
Skolledningen har arbetat med lärare kring nationella prov och betyg eftersom korrelation varit ett utvecklingsområde. Skolledningen har under hela läsåret haft täta uppföljningar kring år 9 och resultat. Vi ser i år att avvikelserna mellan provresultat och betyg minskat väsentligt och i de fall det är ett avvikande resultat har detta föregåtts av dialog mellan ledning och bedömande lärare. I samtliga avvikelsefall, såväl högre betyg jämfört med provresultatet, som lägre, finns fog för avvikelserna. Kring avvikelserna finns ett gediget bedömningsunderlag som rättfärdigar det avvikande betyget. Samtliga avvikelser handlar om ett betygssteg åt något av hållen. Gällande en av eleverna så är avvikelserna beroende på svårigheter med att klara av provsituationen. För samtliga elever som fått ett betyg som avviker från provresultatet har skolan skapat en mångfald av bedömningstillfällen för att säkerställa att betyget är rättvisande.

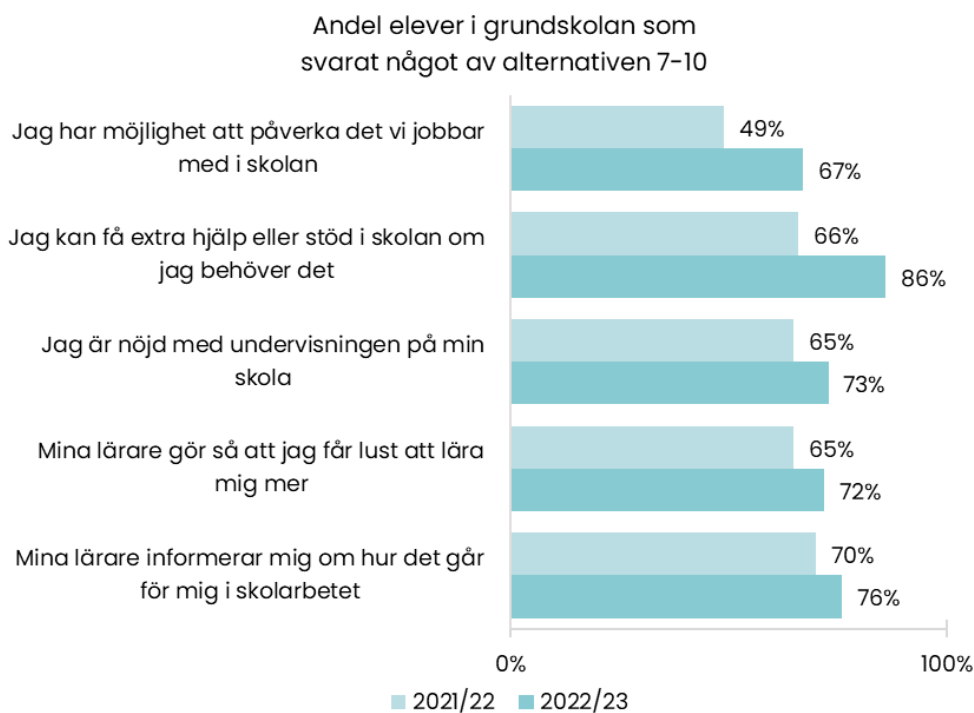
Vi har haft sambedömning av nationella prov tillsammans med två andra Vittraskolor för att säkerställa korrekt bedömning.

Utvärdering och analys av undervisningens kvalitet

Frågorna ställs till elever i årskurs 4 till årskurs 9 samt till samtliga vårdnadshavare.

Andel vårdnadshavare i grundskolan som svarat något av alternativen 7-10

Vi kan se att det utvecklingsarbete som startade 2019 hittills haft en långsiktig god effekt.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavares nöjdhet med undervisningen ligger på en god nivå och vi kan se att skolan lyckats få vårdnadshavare inte bara trygga med verksamheten utan även nöjda.

Vi ser en nedgång i förskoleklass men i Skolverkets enkät som genomfördes senare så har den siffran förändrats till det bättre. Förändringen kan kopplas till att vi bytt pedagoger i förskoleklass inför detta läsåret och det har tagit ett litet tag innan rutiner och arbetsätt satt sig.

Elever

Elevsvaren visar på en fortsatt god utveckling, i synnerhet kring att elever upplever att man får stöd i skolan. Det är mycket tydligt att de satsningar vi genomfört föregående, samt nuvarande läsår, haft effekt.

Kollegiets analys av resultaten ger följande:

- Låg personalomsättning och även låg elevomsättning leder till trygghet och trivsel men också kontinuitet i undervisningen och utvecklingen av undervisningen.
- Skolans personal har en tät och återkommande kommunikation med hemmet kring vad som sker i skolan.

- Lär miljön har förbättrats under året eftersom vi haft fokus på det. Det bidrar till ökad trygghet men inte minst till bättre undervisning.
- Ökningen kring att elever upplever att de får stöd handlar dels om att vi resursfördelat effektivt och mer genomtänkt, men också att man i undervisningen byggt upp stödstrukturer.

Skolledningens analys (förutom kollegiets ovan):

Analysen bygger på dels observationer men också elevintervjuer i skolår 4-9.

- Det är en trygg skola eftersom det finns många vuxna, och inte minst vuxna som bryr sig. Det finns inga skymda platser där man kan "gömma" sig.
- Tätt kontakt mellan skola och hem är en framgångsfaktor.
- Skolan agerar tydligt och snabbt när något sker i skolan.
- Det kollegiala lärandet har en stor effekt och vårt sätt att arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet med få huvudprocesser och tydlig uppföljning har gett konkreta resultat för eleverna.
- Trots ökande resultat i sista frågan kring att lärare informerar eleverna om hur det går i skolan, så ser vi att det är en fråga att arbeta vidare med eftersom den är kopplad till elevers stressnivå och hur läraren samordnar sina uppgifter.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Över tid utkristalliseras dessa elever och skolan har omfattande insatser kring dessa elever över tid. Ser man till övriga gruppen elever, så når våra elever en mycket god måluppfyllelse numera där vi ser att meritpoängen är ökande och att andelen elever som når ett betyg högre än E är ökande. Vi ser också att vi blir bättre och bättre på att ge stöd till alla elever. Ett fokus för skolan är att fånga upp dessa individer tidigare och tidigare så de får ökade förutsättningar att längre fram nå främst gymnasiebehörighet, men även få ökande meritpoäng.

Vi har haft fokus på gymnasiebehörigheten för våra elever och det har präglat skolans insatser de senaste 3 åren då vi fokuserat på att vända en tidigare negativ utveckling där alltför få elever kommit in på gymnasiet. Vi har även haft fokus på svenska och det språkutvecklande arbetet över hela skolan.

Framöver kommer vi att behöva fortsätta ha detta fokus så att de äldre eleverna kommer in på gymnasiet, men vi behöver bli ännu mer effektiva och bättre på att bygga elevernas språk i svenska så förutsättningarna för att förstå och utvecklas i alla ämnen ökar.

Samtidigt som vi vill att eleverna ska lära sig mer, så behöver skolan, främst i år 7-9, arbeta med att samordna sin undervisning mer. Lärare behöver samordna sina uppgifter, prov och sin undervisning så stressnivån inte ökar för eleverna under vissa perioder - något som framkommit dels i elevråd men även elevintervjuer. Vi ser även en annan vinst med att göra detta - och det är den språkutvecklande aspekten där samtliga lärare behöver betrakta sig som utvecklare av språk. Vi ser att vi behöver bli bättre på att förstå hur elever upplever sin skolvardag och sin arbetsbelastning både tillfälligt och över tid.

När det gäller nationella prov och betyg så ser vi att spridningen mellan de olika betygsstegen är ökande vilket sannolikt betyder att undervisningen möter elevernas behov av utmaningar på ett bättre sätt. Medan skolan tidigare varit "nöjda" med att elever klarar gränsen för ett E, så ser vi nu att fler och fler elever når längre och därmed högre betygssteg.

En effekt vi ser tydligt är att skolans rykte förbättrats och att Vittra Adolfsberg numer anses vara en bra och trygg skola. Vi ser det på flera sätt, men främst genom ökad nyfikenhet på skolan. Vi har fler och fler som ställer sig i kö till vår skola och i synnerhet märker vi det gällande skolor 7 där vi är ett lika självklart val som andra skolor i området. Vi ser fler och fler medvetna "till-väljare" som aktivt vill till Vittra Adolfsberg och fler som vill komma på besök eller som ringer och har frågor kring skolan och verksamheten. Det börjar ske ett trendskifte i att vi numera också ser familjer med annan socioekonomisk bakgrund än den vi haft tidigare.

Det finns ett större intresse från vårdnadshavares sida under det gångna året och vi får fler frågor och fler besök från vårdnadshavare. Skolavslutningar, som tidigare endast haft en handfull besökare, har nu blivit betydligt mer välbesökta.

Ovanstående kopplar vi till mycket; dels ett värdegrundsarbete, men främst handlar det om utveckling av undervisning.

Utvecklingsområden - vi vill få bättre elevresultat genom...

- Extra svenska som språkval ska kvalitetshöjas och betraktas som förstärkt svenska med stark koppling till övrig undervisning i ämnet såväl som språkstödande till andra ämnens undervisning.
- Ha mer tillgänglig undervisning. Det behövs en tydlig bild av vilka uppgifter eleverna har, hur de upplever undervisningen och att se till så den undervisning som sker ger effekt. På detta sätt får man koll på elevernas arbetsbörda och stressnivå samt vilket stöd eleverna behöver för att lyckas ännu bättre. Detta ser vi kan kopplas till förstelärare.
- Vi ser att vi behöver arbeta mer med elever som "behandlar varandra väl".

- Öka delaktigheten hos vårdnadshavare

Vi behöver arbeta för att skapa gemensam samsyn på vad god och tillgänglig undervisning är och se till att det vi arbetat fram; Språkgaranti, Anpassningsgaranti (ledning och stimulans), Bedömningspolicy samt tillhörande Årshjul och IUP-process, finns i all vår undervisning, i såväl planering av undervisning, i genomförande av undervisning och i bedömningen.

Värdegrundsarbetet – Trygghet och studiero

Rektors organisering

På Vittra Adolfsberg läggs stor vikt vid relationer och en viktig del i det arbetet är en god kännedom om våra elevers behov. Därför är överlämningar och övergångar mellan olika årskurser inom skolan viktiga. För att våra barn och elever ska få en trygg och utvecklande skolgång sker överlämning mellan berörd personal till elever som byter lärare/stadie. Överlämningssamtal sker under slutet av vårterminen, samt ett uppföljande möte vid höstterminens start.

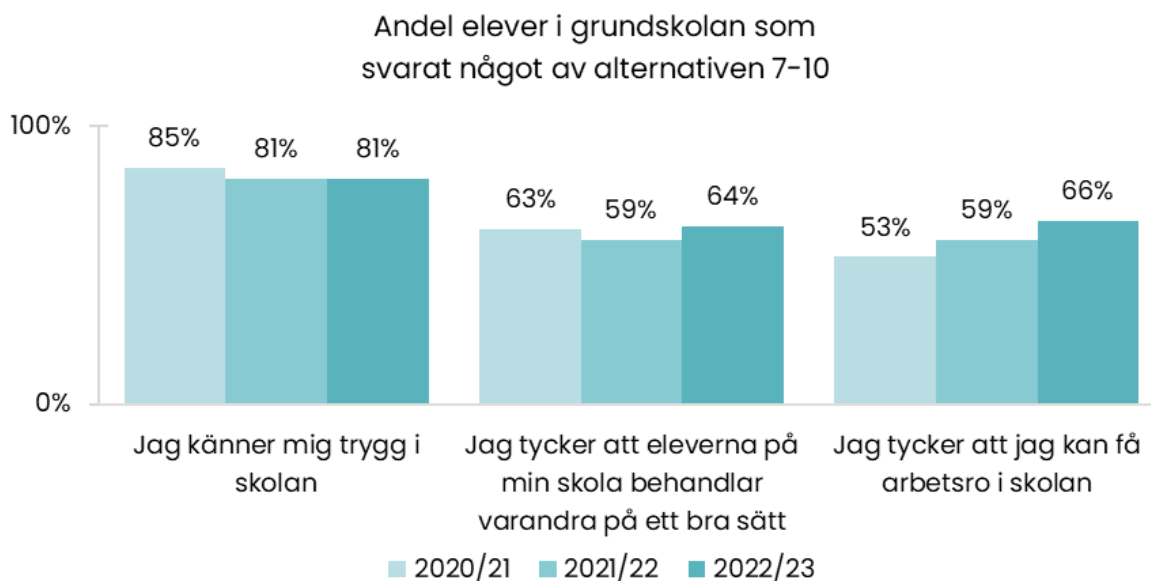
På skolan finns olika forum för samråd för elever och vårdnadshavare i syfte att skapa delaktighet och inflytande. En typ av samråd är elevrådet vars uppgift är att föra elevernas tankar och åsikter framåt. Skolans elevråd träffas fyra till sex gånger per läsår och leds av skolledningen. Minst varannan vecka har eleverna klassråd i respektive ansvarsgrupp för att fånga upp elevernas funderingar och frågor, det sistnämnda förekommer även på morgonsamlingar som sker dagligen i samtliga årskurser.

Fritidshemmet har fritidsråd regelbundet och då har barnen chans att påverka innehållet på fritidshemmet samt dela med sig av sina erfarenheter. Ett annat samråd som skolan har är öppet föräldraråd i syfte att främja ett gott samarbete med vårdnadshavarna samt skapa delaktighet i skolans arbete. Under ett föräldraråd får föräldrar information samt möjlighet att framföra tankar, idéer och frågeställningar. Efter såväl elevråd och föräldraråd skickas minnesanteckningar ut till elever, personal och vårdnadshavare.

Skolan har rutiner kring arbete med värdegrund, trygghet och diskriminering. Det finns rutin för anmälan till rektor gällande såväl elever i behov av stöd samt kring kränkningar, diskriminering, olycksfall, tillbud och övriga incidenter. Skolan har en likabehandlingsplan som beskriver det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet. Elevhälsan medverkar i arbetet med att dels kartlägga, analysera samt ta fram åtgärder som sedan

genomförs i verksamheten. Kuratorn är ute i varje årskurs under höstterminen och berättar om likabehandlingsarbetet och om de rutiner som finns.

Utvärdering och analys av värdegrundsarbete - trygghet och studiero

När det gäller trygghet och värdegrund så tyder de stabila siffrorna på en kontinuitet och när det gäller elevers trygghet finns all anledning att känna viss tillfredsställelse medan vi fortsatt behöver arbeta med att elever ska behandla varandra väl och även när det gäller arbete kring upplevd studiero.

Under året har vi arbetat medvetet med lärmiljö i undervisningen och vi ser att detta påverkat dels undervisningen men också trygghet och studiero. Vi har även haft styrda aktiviteter under raster och under elevernas raster finns alltid vuxna med tillsyn och dessa är även delaktiga i aktiviteterna. Tillsynen och vuxennärvaron på raster är högt prioriterad och varje morgon ser vi över rasterna för att säkerställa vuxennärvaro.

Under året har vi sett till att vuxna är aktiva under luncherna och den pedagogiska måltiden. Eleverna har bestämda platser och det finns tydliga regler för hur vi är i matsalen.

Utöver ovanstående så har vi haft många skolövergripande aktiviteter där skolans elever får möta varandra i olika sammanhang oberoende av ålder eller grupptillhörighet. Exempel på sådana aktiviteter är fadderklasser, aktivitetsdagar och idrottsdagar. Då har

de äldre eleverna fått visa förebildskap och mod genom att dels ta hand om och dels leda de yngre eleverna.

Skolledningen har, förutom de periodvisa utvärderingarna, haft undervisningskonferenser där man diskuterat och analyserat läget i alla årskurser för att sedan kunna resursfördela mer effektivt utifrån dels lärandebehov men också behov kring trygghet.

Förutom ovanstående är en framgångsfaktor de rutiner man arbetat fram och upprätthåller på skolan. Dessa utvärderas kontinuerligt och ligger till grund för mycket av skolans arbete.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Vi kan inte frikoppla trygghetsarbetet och arbetet med studiero från annat arbete – i synnerhet arbetet med undervisningsutveckling. God, tillgänglig och strukturerad undervisning leder till trygghet och studiero.

Följande behöver utvecklas:

- Vi behöver arbeta med att elever ska behandla varandra väl då vi ser att det påståendet får lägre utfall, 64%, jämfört med att jag är trygg i skolan, 81%, i enkäten
 - detta behöver vi analysera mer och tillsammans med såväl lärare, EHT och elever.
- Undervisningen:
 - en tillgänglig och rik undervisning med rika möjligheter att förstå, att utvecklas och att få visa det man kan.
 - en strukturerad och tydlig undervisning enligt vår Språkgaranti, vår Anpassningsgaranti (ledning och stimulans) och vår Bedömningspolicy.

Följande ska bibehållas:

- Raster och lunch; Styrda aktiviteter under raster och under elevernas raster finns alltid vuxna med tillsyn. Tillsynen och vuxennärvaron på raster och under lunch är högt prioriterad
- Skolövergripande aktiviteter där skolans elever får möta varandra i olika sammanhang oberoende av ålder eller grupptillhörighet.
- Undervisningskonferenser ska fortsätta.
- Rutiner och strukturer ska bibehållas.

Elevhälsoarbetet

Rektors organisering av elevhälsoarbetet

Elevhälsan är en central del av Vittra Adolfsbergs arbete. Elevhälsans arbete och möten leds av skolledningen och samtliga kompetenser är representerade i elevhälsan; psykologisk, social, pedagogisk och medicinsk. I skolans Elevhälsa ingår 2022-2023; specialpedagog (100%), 2 speciallärare (200%), kurator (100%), skolsköterska (40%), skolpsykolog (16%), samt skolläkare (4%). Elevhälsan träffas varje torsdag för såväl förebyggande, främjande och åtgärdande arbete. Specialpedagog, speciallärare och kurator alternerar på arbetslagens veckovisa möten i syfte att främja en samverkan mellan skolpersonal och elevhälsan och som en del av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Vid dessa tillfällen diskuteras även aktuella elevärenden samt rutiner för särskilt stöd. Skolan har rutiner för anmälan, utredning och åtgärder kring barn i behov av särskilt stöd – bland annat finns en tydlig ärendegång för detta med tillhörande dokument som krävs i arbetet. Varannan vecka träffar samtliga arbetslag EHT där man utbyter information, har diskussioner kring elevers behov i förhållande till undervisningen samt får och ger återkoppling gällande pågående insatser. Man har även dialog mellan undervisande lärare och ansvarig EHT-medlem kring pågående elevärenden. EHT:s medlemmar genomför även observationer samt har handledning med personal utifrån behov. Specialpedagog och speciallärare deltar och medverkar i det kollegiala lärandet. Skolan arbetar främjande och förebyggande enligt vår plan mot diskriminering och kränkande behandling:

- Nära relationer; Samtliga elever har en ansvarspedagog som möter dem på morgonsamling, ser dem i ögonen, hälsar på dem och har en relation med elevernas vårdnadshavare. Hög vuxentäthet på raster och vuxna som äter pedagogisk lunch med barnen. I F-3 samverkar fritidspersonal med lärarpersonal hela dagen vilket gör övergång till fritidshemmet trygg. I F-3 arbetar man med materialet Stegvis.
- Ordningsregler och tydlig konsekvenstrappa – Tydliga och synliga ordningsregler med tydliga konsekvenser om de ej efterlevs. Utvärderas och revideras i samarbete med elever och personal under våren. Implementeras i augusti i samtliga ansvarsgrupper.
- Morgonsamlingar – En tidpunkt när ansvarspedagog kan stämma av läget i gruppen och möta alla individerna. Minst tre dagar i veckan har ansvarsgruppen morgonsamling där man går igenom dagen, diskuterar aktuella händelser, tar upp gemensamma problem.

- Medvetet värdegrundsarbete med särskilda kopplingar till samhörighet, solidaritet och ansvar, sexualitet, samtycke och relationer
- Närvarande vuxna som fångar upp det som sker. Under första perioden har man fokus på förhållningssätt och regler.
- Pedagogisk lunch – samtlig personal – All personal äter pedagogisk lunch med eleverna i syfte att samtala med barnen stimulera relationer mellan barn-barn och vuxna-barn.
- Rörelsesatsningen/rastaktiviteter – I samarbete med Riksidrottsförbundet. Arbete med att skapa mer rörelseaktivitet bland barn och stimulera relationer och samverkan mellan barn i lek och rörelse.
- Schema – I schemat skapar man tillfällen för raster och möten på organiserat sätt så alla inte har rast samtidigt, utan sprids ut så det finns fler aktiviteter och fler vuxna med barnen. Samma sluttider för miniorer som underlättar övergång till fritids.
- Vittraboken – Ett verktyg för planering, utvärdering och reflektion. I denna kan eleven kommunicera med ansvarspedagog kring sitt lärande, sin utveckling och även sitt mående.

Skolan har rutiner för arbetet med såväl kortvarig som långvarig, eller omfattande, frånvaro. När det gäller frånvarorapportering finns rutiner på skolan som säkerställer kontakt med hemmet. Vid långvarig frånvaro görs utredning och kontakt med kommunen sker vid dessa tillfällen. Likaså vid omfattande frånvaro (som ej är långvarig) finns rutiner där tidig kontakt med vårdnadshavare inleds samt utredning och insatser vid behov.

Skolan reagerar tidigt och inleder tidigt insatser.

Utvärdering och analys av elevhälsoarbetet

Under året har vi arbetat med fokusområdet ledning och stimulans och under ledning av speciallärare och specialpedagog har kollegiet tagit fram en Anpassningsgaranti, det vill säga en "garanti" kring ledning och stimulans där vi definierat vad som ska ingå i undervisningsramen (d v s anpassningar på individ- och gruppnivå som ska rymmas i ordinarie undervisning). Detta har ökat lärarens kompetens, engagemang och motivation kring anpassningar och hur man som lärare kan och ska utöka undervisningsramen så fler elever omfattas av denna.

Vi ser att rutinerna för särskilt stöd är fungerande. Vi har korta beslutsvägar och arbetar med täta samarbeten mellan EHT, arbetslag och ledning. Vi har täta uppföljningar i

arbetslagen där EHT medverkar varannan vecka och där skolledning följer upp resultat och undervisning periodvis men även genomför undervisningskonferenser efter prognoser och terminsslut. En effekt vi sett över tid är att färre och färre elever med omfattande svårigheter eller bristande måluppfyllelse "upptäcks" sent, snarare ser vi att vi tidigt identifierar dessa elever och tidigt kan sätta in insatser. Av alla de elever som är "rödmarkerade" i prognoser eller som ej uppnår kunskapskraven är samtliga kända av elevhälsoteamet och samtliga har insatser igång och för de elever som behöver det finns beslut om särskilt stöd.

Tidigare år har det funnits en upplevd distans mellan elevhälsoteamet och lärare. I år har vi organiserat det så att elevhälsoteamets medlemmar är närmare verksamheten och sitter med på morgonmöten, lagmöten och under UF-dagarnas analyser. Utöver det så är EHT med på lagmöten varannan vecka då man uteslutande pratar elevärenden som finns på EHT:s dagordning.

Effekterna av arbetet (förebyggande, främjande och åtgärdande) är omfattande, till exempel:

- Det är få större konflikter och ytterst få kränkningar.
- En mycket stor andel elever och vårdnadshavare anser att skolan är trygg, med ett tryggt klimat. Detta ser vi dels i kundundersökning men även i trygghetsenkäter och elevintervjuer.
- Elever som misslyckats på andra skolor, de lyckas när de kommer till oss.
- Vi kan samla hela skolan samtidigt på avslutningar och andra tillfällen och det är lugnt och tryggt och alla respekterar varandra. Detta var inte möjligt för 3-4 år sedan.

Utöver det som finns i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling så har vi medvetet arbete med relationer grupper emellan, exempelvis vårt system med fadderklasser där äldre elever tar hand om yngre och de äldre får chansen att vara modiga förebilder och ledare för de yngre. Vi ser att detta arbete genererat resultat eftersom yngre elever inte är oroliga kring, eller tillsammans med, de äldre eleverna.

Något som kan tyckas vara en mindre sak, men som är viktig för hur man ser på skolan och på sig själv, är skolans val att köpa in hoodies. Denna satsning har lett till en ökad känsla för sin skola och en ökad känsla av gemenskap.

När det gäller frånvaro så ser vi att vår skola har en grupp elever med hög frånvaro (över 20%). Skolan har sedan 2019 arbetat mycket med denna frånvaro och har idag tydliga rutiner och mycket tidiga insatser. Vi har kommit åt viss frånvaro, men ligger fortfarande högt och detta är något vi fått förhålla oss till eftersom analyser visar att våra barns

vårdnadshavare har en helt annan skolkultur och en helt annan inställning till skolans roll och betydelse för barns lärande och utveckling. Ibland finns det utmaningar i att få till en skyndsam samverkan mellan skola och hem kring elevers frånvaro. Skolan har landat i att ha snabba insatser direkt vid frånvarons första dag och sedan får vi ligga på vårdnadshavare men inte minst måste vi arbeta kompensatoriskt med stödinsatser när eleverna väl är i skolan.

Skolan behöver arbeta utanför ramarna och hitta alla möjliga vägar fram till såväl elever som vårdnadshavare och i alla sammanhang lyfta vikten av närvaro.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Våra utvecklingsområden är följande:

- Ledning och stimulans – sätta vår garanti kring ledning och stimulans och implementera den tillsammans med Språkgarantin och Bedömningspolicyn med tillhörande årshjul och IUP-process.
- Bibehålla och utveckla de handlingar som genomförs idag.

5. Sammanfattande utvärdering – Fritidshemmet

Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbete

På skolan går cirka 229 elever från förskoleklass till årskurs 9. På Vittra Adolfsberg har i snitt 54 stycken barn varit inskrivna på fritidshemmet under läsåret 2022/2023 och fritidshemmets verksamhet bedrivs i förskoleklassens samt miniorlagets lokaler och cirka 2 ggr/vecka använder man skolans idrottshall och ibland även musiksalen. Såklart är man även utomhus.

I fritidshemmet har det under läsåret 2022/2023 arbetat fem personer. Två personer (40%) legitimerade grundskollärare med inriktning mot fritidshem och när det gäller övriga har två personer (40%) personer utbildning som barnskötare med inriktning mot fritidshem varav den ena nu är under utbildning till grundskollärare med inriktning mot fritidshem. En person (10%) har utbildning som fritidsledare.

Fritidshemmets personal ses en gång per vecka i arbetslaget under ledning av arbetslagsledare och skolledning. Tydlig ledning och styrning är ett sätt att dels öka kompetens hos personalen genom pedagogiska diskussioner men även ett sätt att

säkerställa en god nivå på det systematiska kvalitetsarbetet och säkerställa att det vi diskuterar och bestämmer och planerar har tydlig koppling till läroplan och styrdokument.. Vid dessa tillfällen sker samverkan och planering av olika arbetsområden och undervisning för att få en helhetssyn och samarbete över ämnena. Under skoldagen är fritidspedagoger verksamma i grundskolans verksamhet med olika uppdrag. På Vittra Adolfsberg är det viktigt att barnen upplever att skoldagen hänger ihop. Därför är vår fritidsverksamhet en naturlig förlängning av skoldagen. Fritidshemmet har öppet 6.00–8.30 innan skolstart. Då ges barnen en lugn start på morgonen och håller till i förskoleklassens lokaler, där de kan spela spel, läsa eller ha bygglek. Efter skoldagen har fritids öppet 14.00–18.00 med olika aktiviteter och undervisning.

Fritidshemmet har fritidsråd en-två gånger i månaden och även när man dagligen har samling på fritids har barnen chans att påverka innehållet på fritidshemmet samt dela med sig av sina erfarenheter. Som en del i att undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov, intressen och erfarenheter arbetar fritidshemmet på olika sätt för att skapa inflytande över undervisningen. När det gäller samverkan och samarbete med hemmet och vårdnadshavare så har man under året förändrat sitt sätt att kommunicera. Numera har man tydliga och regelbundna informationsbrev till hemmet vilket underlättar samverkan.

Fritidshemmets personal ses en gång per vecka samt en heldag varje period för planering samt utvärdering av undervisningen i fritidshemmet. Denna heldag sker även arbete med det gemensamma systematiska kvalitetsarbetet tillsammans med lärare i F-3 och i detta möte ingår även EHT. Även detta har varit i kompetenshövande syfte eftersom lärare arbetat med det systematiska kvalitetsarbetet sedan lång tid. Detta leder även till en mer gemensam syn på eleverna och underlättar även övergång mellan skola och fritidshem. Under året har det även funnits en ökad dialog mellan undervisande lärare och fritidspersonal och när det gäller elever med särskilda behov eller utökade behov så har samverkan mellan de olika personalgrupperna utökats. Under året har även lärarpersonal vid flera tillfällen varit med under övergångar och även, i synnerhet när det funnits ökade behov i barngrupperna, funnits med under fritidshemstiden.

Prioriterade utvecklingsområden i fritidshemmet har varit att arbeta med meningsfulla aktiviteter med tydlig koppling till läroplanen. Fokus har även varit att få med fritidshemmet i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Vid behov deltar specialpedagog och/eller kurator på fritidshemmets arbetslagsmöte för att tillsammans med pedagogerna samverka kring hur verksamheten kan anpassas efter alla elevers behov och förutsättningar. Syftet har varit att alla som arbetar på och med

fritidshem ska bli tryggare i sitt sätt att möta, bemöta och undervisa alla elever men också hur skolan kan göra fritidshemmet till en trygg och utvecklande plats för elever med särskilda behov. Arbetet med strukturerade och tydligt styrda möten har lett till en mer strukturerad tillvaro eftersom man kan göra upp planer på såväl individ- som gruppnivå som sedan följs upp. Detta är en del av ett förebyggande och främjande arbete kring trygghet.

Alla elever i fritidshemmet ska känna sig trygga. Fritidspedagogerna arbetar aktivt med att bygga en god gemenskap och bra relationer. Fritidspersonalen fyller en viktig roll i rastverksamheten och de är dels aktiva i tillsynsansvaret, men de genomför även planerade och pedagogstyrda aktiviteter och lekar på rasterna.

Varje hösttermin genomförs en trygghetsenkät som ligger till grund för fritidshemmets arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Genom tydlig ledning och styrning och ledningens medverkan på alla möten så säkerställs att vi löpande fångar upp och arbetar med normer och värdegrund.

Efter delårsanalys, där vi även fått in elevers och vårdnadshavares synpunkter på verksamheten, tog vi ett omtag kring fritidshemmet där vi fokuserar ännu mer på trygghet och undervisningskvalitet. Vi såg över och reviderade våra rutiner och tydliggjorde undervisning och undervisningsplanering. Vi har påbörjat arbetet med en "superstruktur" som ska sjösättas till hösten.

När det gäller arbetet med att skapa trygghet på fritidshemmet så arbetar vi precis som i skolan med nära relationer, ordningsregler och tydlig konsekvenstrappa. Vi har även samlingar, medvetet värdegrundsarbete, närvarande vuxna och rastaktiviteter.

Utvärdering och analys av:

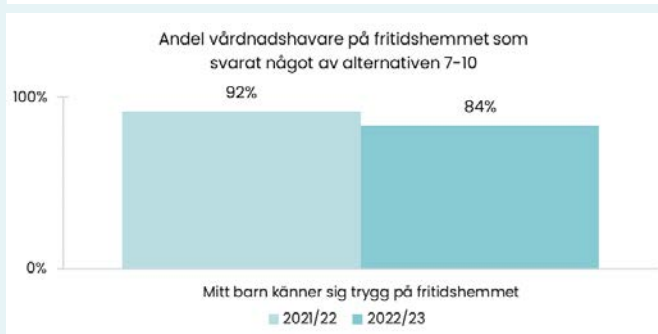
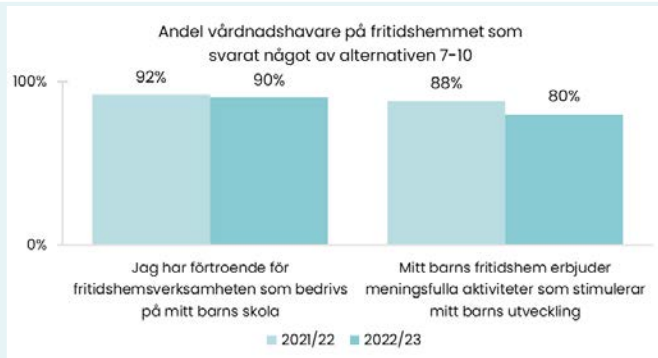
- **undervisningens kvalitet i fritidshemmet**
- **värdegrund, trygghet och studiero i fritidshemmet**

Kring påsk gjordes en genomlysning av fritidshemmet utifrån sjunkande resultat på fritidshemmets enkät. Vi grävde djupare och frågade vårdnadshavare kring deras upplevelse. Det framkom två områden som vi behövde ta tag i: det var för lite av styrda aktiviteter och för mycket film och det andra området handlar om trygghet där vårdnadshavare upplever en stökig och otrygg miljö.

Vi beslutade då att genomföra en analys och ett utvecklingsarbete tillsammans med personalen där även personalen till stor del delade vårdnadshavares bild. Följande kom

analysen fram till, som även är giltigt i denna analys:

- Det behövs en tydlig rollfördelning med förväntningar och arbetsuppgifter, såväl under fritidshemstid som under den tid som fritidspersonal är i klass.
- Det behövs tydligare ledarskap på fritidshemmet - lagledarens roll och uppdrag behöver förtydligas och även skolledningens roll förtydligas.
- Personal på fritidshemmet upplevde kritik från flera håll och kände sig inte så mycket värda, avsaknad av status och att fritidshemmets undervisning inte betraktas som värdefull eller prioriterad.
- Avsaknad av rutiner - både internt för personalen, men även externt gentemot vårdnadshavare.
- Man saknade struktur för planeringar av den pedagogiska verksamheten och upplevde att man inte hann med vilket ledde till mindre planerad verksamhet (kunde bland annat leda till att man visade film). Detta ledde ibland till att verksamheten upplevs rörig.

- Bristande kommunikation dels inom laget, men också mellan lärare och fritidspersonal.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden

Följande ska vi hålla fast vid:

- Fritidsråd där barnen har chans att ha inflytande och påverka innehållet i undervisningen.
- Samverkan och samarbete med hemmet genom regelbundna informationsbrev, en uppdaterad tavla som kombinerar dokumentation av det som gjorts och information om det som sker.
- Synliggöra verksamheten för vårdnadshavare, fritidsbarnen och eleverna på skolan genom att sätta upp/visa material.
- Tydlig ledning och styrning på fritidshemmet - ledning medverkar på lagmöten och i andra forum i syfte att ha ett gott systematiskt kvalitetsarbete och säkerställa att undervisningen och verksamheten utgår från styrdokument.
- Strukturerade och tydligt styrda möten.
- Strukturerad verksamhet - det ska finnas en "superstruktur" som tydliggör roller, aktiviteter, planering och som bidrar till ökad trygghet, högre kvalitet på verksamheten och tydliggör förväntningarna.

Sammanfattning – in i Verksamhetsplan skola och fritidshem

Skolan

Vi har en Språkgaranti, vi har en Bedömningspolicy, vi har en Anpassningsgaranti (garanti för ledning och stimulans) och ett Årshjul för när och hur bedömning och dokumentation genomförs i Schoolsoft.

Vi ser att dessa olika delar finns i olika grad i skolans undervisning. Dock ser vi att det är ojämnt i hur hög grad alla delar finns och vi behöver få till en helhet där alla delar ligger till grund för planeringen av undervisning, genomförande av undervisning och bedömning av lärandet. Vi kommer att ha som målsättning att eleverna får:

- en tillgänglig och rik undervisning med rika möjligheter att förstå, att utvecklas och att få visa det man kan.
- en strukturerad och tydlig undervisning enligt vår Språkgaranti, enligt vår Anpassningsgaranti (ledning och stimulans) och vår Bedömningspolicy.

Fritidshemmet

Utifrån utvecklingsarbete som skett under våren har vi startat upp arbetet med struktur och rutiner och detta ska fortgå under kommande läsår. Vi ser att vi behöver fokusera på struktur kring personalens planering av undervisning, rutiner för personal men också tydliga rutiner för vårdnadshavare. Vi ser även att vi ska arbeta vidare med elevinflytande genom fritidsråd och även samverka med vårdnadshavare som möjliggörs genom tydlig information, tydlig beskrivning av vad vi arbetar med på fritidshemmet och en ökad dialog vid hämtning och lämning.

6. Förskolan

Om Vittra Adolfsberg förskola

Ledning och organisation

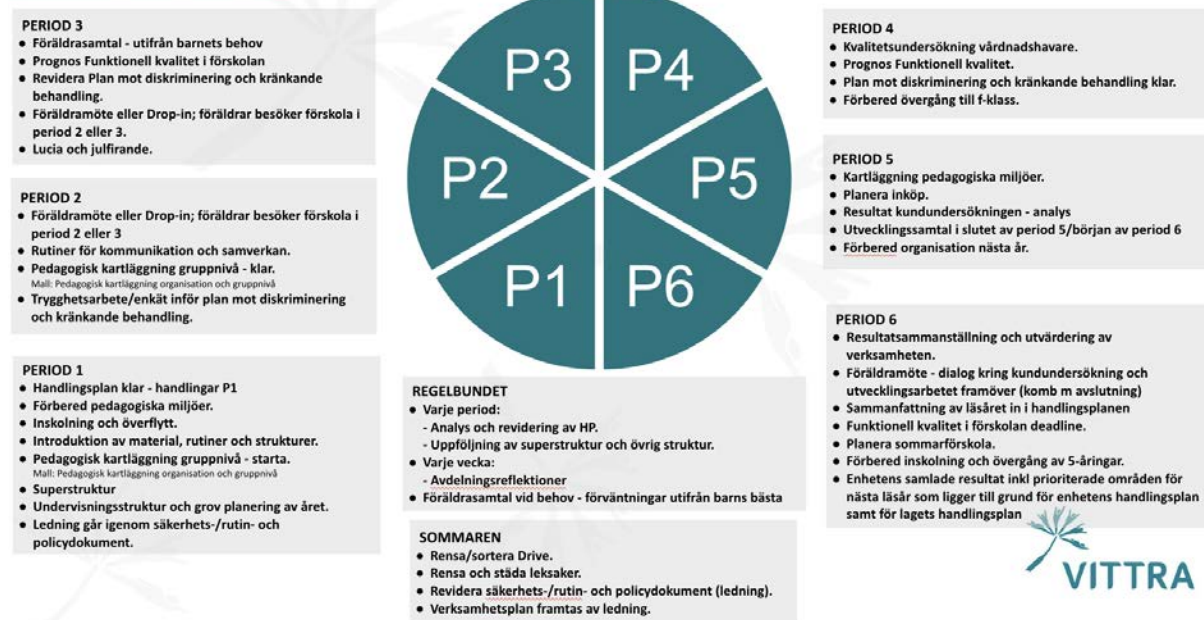
Vittra Adolfsberg förskola är en fristående förskola med två avdelningar – en yngrebarnsavdelning och en äldre barns avdelning – och sammanlagt finns 44 barn inskrivna i åldrarna 1–5 år.

Rektor och biträdande rektor leder förskolan tillsammans med en lagledare och det finns sju medarbetare på förskolan. På varje avdelning finns en förskollärare som leder det pedagogiska arbetet och övriga fem medarbetare är barnskötare. En av barnskötarna utbildar sig till förskollärare.

Förskolans systematiska kvalitetsarbete

Kvalitetsåret Vittra Adolfsberg förskola

Reviderad: 2022-05-23

Inför verksamhetsåret skapas en verksamhetsplan med verksamhetens prioriterade mål (fokusområden). Dessa baseras på analys av föregående år.

Året består av sex perioder och inför varje period skapas mål/aktiviteter som skrivs in i verksamhetens handlingsplan. Dessa utvärderas i slutet av perioden och nya mål/aktiviteter skapas.

Till hjälp i arbetet finns veckovisa avdelningsreflektioner samt förskolemöten där hela förskolan utvärderar och planerar tillsammans. Utöver detta möts lagledare och förskolans ledning en gång per vecka.

Förskolans prioriterade utvecklingsområden 2022/2023

- Utveckla förskolans pedagogiska lärmiljöer, vi ska erbjuda ett varierat utbud av lärvärtyg som är anpassat och tillgängligt för alla barn.
- Utveckla undervisning i relation till läroplanens mål och intentioner och att systematiskt följa upp varje barns förändrade kunskande samt identifiera deras behov.
- Skapande och estetiska uttrycksätt
- Leken - I lek får barnen möjlighet att imitera, fantisera och bearbeta intryck. På så sätt kan de bilda sig en uppfattning om sig själva och andra människor

Rektors organisering av undervisningen och värdegrundsarbetet i förskolan

I förskolan finns ändamålsenliga lokaler där varje avdelning har ett större rum och även minst två mindre rum och förskolan har tillgång till idrottssal minst en gång/vecka. Förskolan har digitala verktyg i undervisningen i form av bland annat Ipads, projektorer och digitala läromedel och appar. Det finns en utegård med möjligheter till aktiviteter och lek och i närområdet finns grönytor och parkområden inom gångavstånd som ger god möjlighet till uteverksamhet.

Inför 2022–2023 skedde en massiv satsning på förskolans lärmiljö och förskolan har idag en stimulerande lärmiljö som har förutsättningar att möta barnens behov i mycket större utsträckning och som ger förutsättningar att möta läroplanens mål. Lärmiljön inomhus är utformad med ett rikt utbud av material och är tydligt organiserat med bildstöd och förskolan har arbetat mycket med att göra det till barnens lärmiljö genom att träna barnen att ta hand om den. När det gäller utemiljön så har vi påbörjat arbetet med en mer stimulerande miljö. Man har målat cykelbana på marken, målat och gjort delar på gården mer inbjudande och tilltalande och man har även byggt ett utekök.

Varje vecka möts personalen på respektive avdelning i avdelningsreflektioner där de dels utvärderar sin verksamhet och dels planerar nästa steg i verksamheten. Vid två tillfällen under hösten och två tillfällen under våren har förskolan så kallade UF-dagar. UF-dagar står för utvärdering- och planeringsdagar då all personal i förskolan utvärderar, planerar och förbereder verksamheten. Alla barn är då lediga från förskolan dessa dagar. Hela förskolans personal möts även på förskolemöten 8–10 gånger per år. Detta upplägg främjar en god och genomtänkt verksamhet med hög kvalitet. På dessa möten och reflektioner arbetar man med värdegrund på flera sätt, dels kopplat till aktiviteter och undervisning men man diskuterar även händelser som skett mellan barnen och även med vårdnadshavare. Under året har förskolans personal och ledning haft en utökad dialog kring det som sker på förskolan vilket lett till ett säkrare och mer professionellt agerande gentemot vårdnadshavare.

När det gäller barns delaktighet och inflytande så har förskolan arbetat med att ha en lärmiljö som inbjuder barnen att kunna göra egna val. Man har även arbetat med observation och dokumentation där man fångar upp vad barnen varit nyfikna på och intresserade av och använt detta i planeringen av undervisningen. Under avdelningarnas reflektionsmöten planeras undervisningen och sedan sker nya observationer.

Som en del i Vittras pedagogiska riktning genomförs dagligen en Vittrasamling i förskolan med alla barn. Samlingen har en stor betydelse på Vittra Adolfsberg och bidrar till gruppssammanhållning, trygghet men också en inre ordning i barnens lärande. Under samlingen byggs relationer i barngruppen, det ges tid för reflektioner men bidrar även med struktur och klarhet i vad som händer under dagen. Syftet med samlingarna är att skapa förutsättningar för nära relationer, medvetet lärande och en modig kultur och är en uppskattad tid för såväl barn som ansvarspedagog. Undervisning sker i olika grupper utifrån barnens nyfikenhet, deras behov och förutsättningar.

Förskolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) är organiserat i ett årshjul. Utöver det finns förskolans årshjul, "superstrukturen" samt ett upplägg med mallar som säkerställer att personalen observerar, reflekterar, planerar och genomför undervisning. Det systematiska kvalitetsarbetet följs upp över tid avdelningsvis, av förskollärare i deras möte, i förskolemöten samt i arbetslagsledares avstämningar med ledning.

Varje vecka har avdelningar reflektionstid där man sitter avdelningsvis. Förskollärare leder reflektionen och barnskötare sitter med. I avdelningsreflektionen utvärderar man veckans undervisning och undervisningsprocesser och detta har koppling till förskolans handlingsplan. Varje månad har man förskolemöte där man följer upp mål och handlingar i handlingsplanen. Man har även 4 stängningsdagar där man dels arbetar med SKA men också med en mer långsiktig planering av undervisning och verksamhet. I slutet av varje period utvärderas handlingar och aktiviteter i förskolans handlingsplan. Förskolans ledning leder dessa möten och tillsammans med personal säkerställs att man arbetar mot läroplanens mål. Samtliga aktiviteter/handlingar kopplas till mål i läroplanen. Detta dokumenteras dels i handlingsplanen men även i ett separat dokument som överblickar alla mål i läroplanen och vi kan över tid säkerställa att vi arbetar mot samtliga mål.

Det finns tydliga rutiner för barnhälsa inom förskolan och det finns vid behov tillgång och möjlighet till samarbete med kompetenser inom elevhälsan, som till exempel specialpedagog och kurator. Man har på förskolan även samarbete med BVC (Barnvårdscentralen) vid behov. Verksamhetsåret startar med observationer och kartläggning av barns intressen, behov och förutsättningar. I de fall vi ser att barn har behov av extra anpassningar och särskilt stöd finns rutin "Barnärendets gång" med tillhörande dokument för kartläggning, utredning, handlingsplan.

Förskolan arbetar aktivt med en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den planen syftar till att motverka diskriminering och främja likabehandling. I planen beskrivs hur förskolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande för att säkerställa medvetenhet om bland annat jämställdhet, jämlikhet och människors lika värde. Planen utvärderas minst en gång per år och är en högst aktiv del av verksamheten.

Det finns rutiner på förskolan kring hur man anmäler kränkningar och även hur dessa ska hanteras avseende utredning och åtgärder.

Förskolan arbetar aktivt med att ha ett jämställdhetsperspektiv i förskolans dagliga verksamhet och det genomsyrar både samtal och aktiviteter. Utgångspunkten är att se till barnets behov och barnets bästa – något som görs utan koppling till barnets kön. Vi tänker inte utifrån flickor och pojkar när gruppindelningarna av barnen görs. Då är det andra faktorer som avgör – såsom intressen, ålder, mognad, erfarenhet och kunskap. Samma tanke finns när vi köper in olika material. Det köps inte in utifrån kön utan utifrån det vi tror kan uppmuntra och gynna utveckling, fantasi, lek och diskussion. Vi köper in ett brett utbud av färger och ser till att alla färger finns tillgängliga för alla oavsett om det gäller pennor, byggmaterial, utklädningskläder eller glitter tuber. När vi köper in böcker gör vi det utifrån barnens intresse och där tror vi att ett intressant innehåll kan skapa mening för barnet. Bokens budskap styr.

Förskolan jobbar aktivt med att varje barn ska få lov att leka med och klä ut sig till vad man vill. Vi har ett brett utbud av olika material som barnen kan välja och vraka ifrån. Vi köper tex inte prinsessklänningar eller spidermandräkter utan utklädningskläder och tillbehör som vi ser gynnar fantasin och kreativa lekar och inspirerar till att nya tankar i leken. Vi skapar miljöer, ibland fysiska och ibland genom att sätta igång en bild på storbild som utmanar till kreativt tänkande och fantasifulla lekar som inte är kopplade till könsstereotypa roller.

Leken bjuder ofta på naturliga tillfällen att samtala om hur olika familjekonstellationer kan se ut. Består alla familjer av en mamma och en pappa? Som pedagog gäller det att snappa upp och välja att göra ett lärtillfälle av sådana situationer.

När förskolan har samling uppmuntras varje individ att ta plats i samling, vi lägger inget fokus på vem som är flicka och vem som är pojke. Alla får vara med och räkna in hur många man är i samlingen – då pratar vi om antalet barn – aldrig antalet flickor och pojkar. Ibland kommer det upp tankar kring till exempel "flick- och pojkfärger" och då har vi samtal med barnen om individuell smak och hur viktigt det är att man får lov att tycka om det man vill oavsett om man är flicka eller pojke.

Pedagogerna är viktiga förebilder i förskolan. Hur de pratar och hur de förhåller sig till både barn och vuxna spelar stor roll. Pedagogerna måste vara aktiva i barnens lek och annan aktivitet för att uppfatta och kunna lyfta fördomar och könsstereotypa normer. När man hör barn säga "Jag får inte lov att vara prinsessa eftersom jag är pojke", "Alla pojkar gillar bilar" eller "Jag tycker om rosa eftersom jag är flicka" behöver man lyfta detta och våga prata om det tillsammans med barnen.

Förskolan har ett policydokument som beskriver verksamheten samt de ömsesidiga förväntningar som finns mellan hem och förskola. Detta finns även översatt till arabiska. Under barnsamtal finns även arabisktalande pedagog med för att underlätta kommunikationen med vårdnadshavarna. Vi erbjuder även barnsamtal en till två gånger per år.

Arbetet med värdegrund och trygghet sker på flera plan. Dels i organisationen av barngrupperna men även genom rutiner och ett förebyggande och främjande arbete som närmare beskrivs i plan mot kränkande behandling.

På förskolan finns olika forum för inflytande för både barn och vuxna i syfte att skapa delaktighet och inflytande. Barnen har morgonsamling där de får tillfälle att prata och berätta vad de tycker är viktigt och under aktiviteter och undervisning utgår alltid personalen från barnens nyfikenhet och lust. Föräldrar har daglig kontakt med personal vid lämning och hämtning och personalen ger återkoppling hur dagen varit och föräldrar får möjlighet att få både insyn och inflytande över sitt barns utveckling och lärande. Minst en gång per termin bjuds föräldrar in till att möta förskolans verksamhet, dels på högtidsdagar (jul, lucia) samt vid så kallade drop-in. Detta görs i syfte att främja ett gott samarbete med föräldrarna samt skapa delaktighet i förskolans arbete. Under dessa träffar får föräldrar information samt möjlighet att framföra tankar, idéer och frågeställningar. Under året har detta samverkansarbete varit svårt när covid ställt upp hinder, men under våren har det kunnat starta upp igen.

Ibland hamnar förskolans personal i diskussion med föräldrar som har åsikter om de ser att deras pojke har klänning på sig i leken. Då är det viktigt att vi möter föräldrar och lyfter barnens rätt att få klä sig som de vill i leken och även om det ibland är obekväma samtal att ta är de väldigt viktiga.

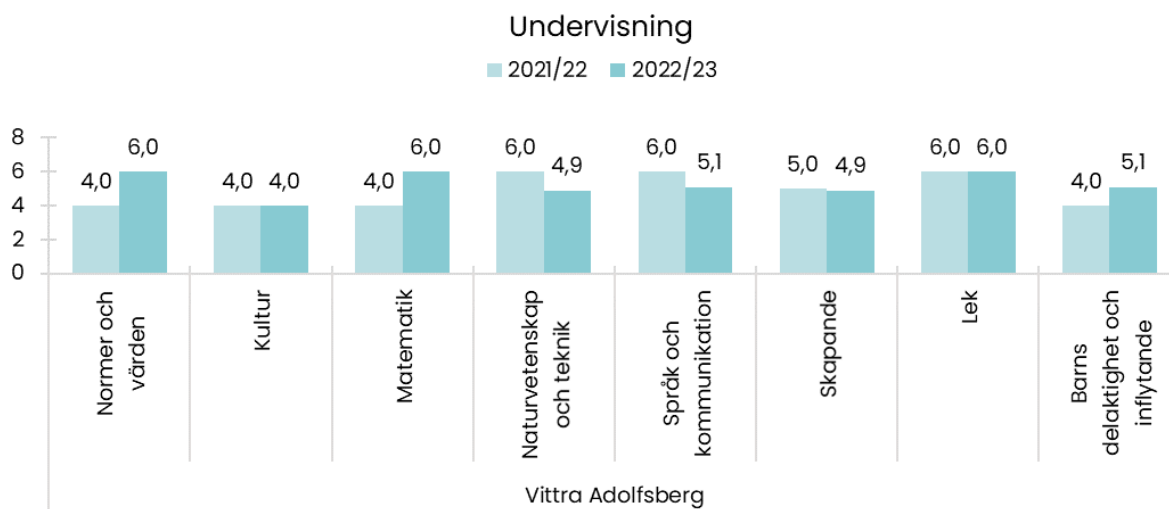
Det finns tydliga rutiner för övergång och samverkan mellan vår egen förskola och vår egen förskoleklass. Blivande förskoleklass elever besöker förskoleklass under vårterminen tillsammans med personal från förskolan. Vi har under de senaste två åren arbetat hårt för att vår förskoleklass ska vara det naturliga valet när vårdnadshavare ska välja skola till sina barn och vi ser nu att nästan alla femåringar startar i vår förskoleklass.

Det kollegiala lärandet har under det gångna året haft fokus främst på utvecklandet av lärmiljö utifrån granskningen och utifrån det material och underlag som huvudmannen erbjuder.

Sammanfattande utvärdering – Förskolan

Uppföljning av läroplanens mål

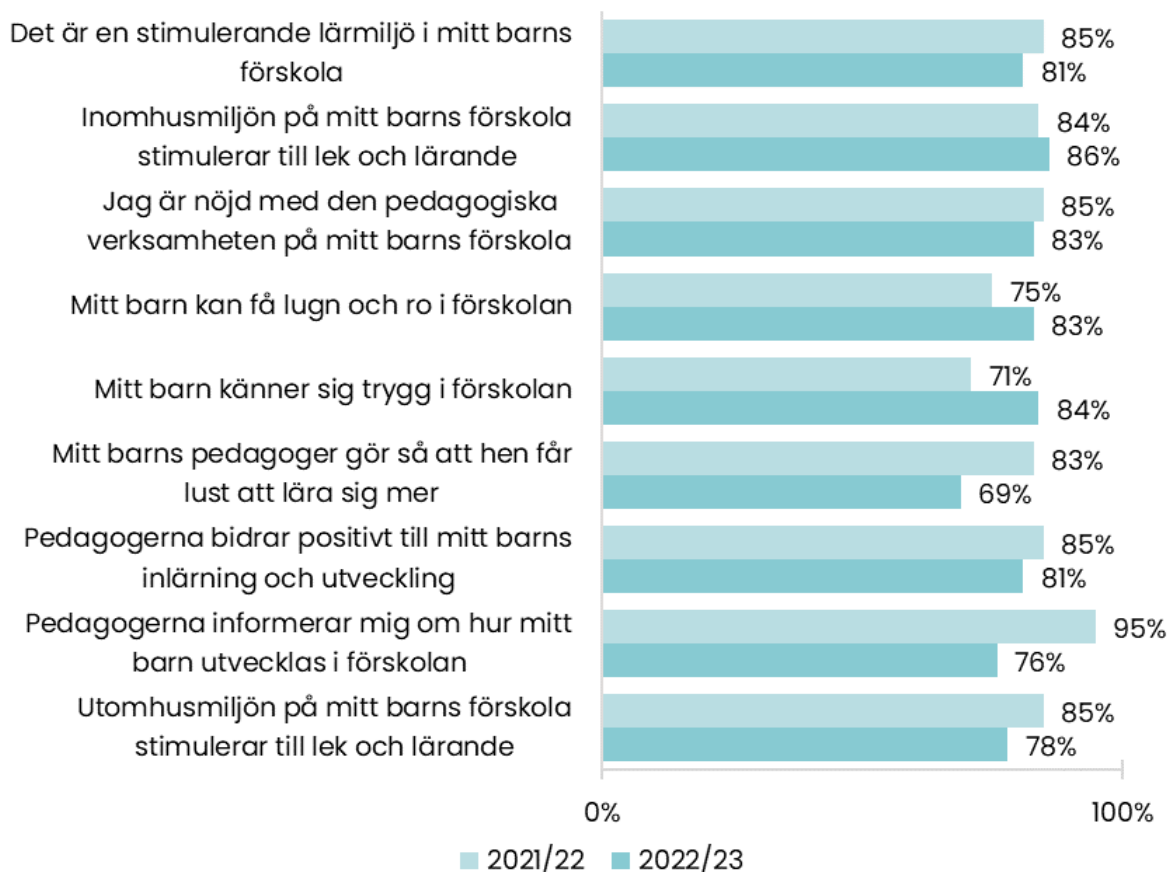
De målområden som bedöms på varje förskola utgår från läroplanen: Barns delaktighet och inflytande, Kultur, Lek, Matematik, Naturvetenskap och teknik, Normer och värden, Skapande samt Språk och kommunikation. Dessa målområden är i sin tur uppdelade i fyra perspektiv: Förskola och hem, Undervisning, Utbildning samt Utvärdering, uppföljning och utveckling. Bedömningsskalan är femgradig (0, 2, 4, 6 och 8) där värdet åtta avser högsta möjliga kvalitet och en fyra anger att måloppfyllelsen är fullt godtagbar i förhållande till kraven i styrdokumentet.

Vårdnadshavarundersökning

Frågorna ställs till vårdnadshavare med barn i förskolan.

Andel vårdnadshavare i förskolan som svarat något av alternativen 7-10

Utvärdering och analys av undervisningens kvalitet i förskolan

- Arbetet styrs av det systematiska kvalitetsarbetet som består av handlingsplan med tillhörande handlingsplan. Utöver det finns förskolans årshjul, "superstrukturen" samt ett upplägg med mallar som säkerställer att personal observerar, reflekterar, planerar och genomför undervisning. Det systematiska kvalitetsarbetet följs upp över tid avdelningsvis, av förskollärare i deras möte, i förskolemöten samt i arbetslagsledares avstämningar med ledning.
- Förskollärarna har under våren arbetat om de mallar vi startat upp året med och vi är på väg mot mer ändamålsenliga verktyg som passar just vår verksamhet. Detta arbete fortgår året ut.
- Lärmiljön organiseras efter den undervisning som sker och man har sedan interngranskningen organiserat om de båda avdelningarna i en yngrebarns- och en äldre barnsavdelning. Detta har skapat ökade förutsättningar att anpassa lärmiljön efter respektive grupps ålder, mognad och intresse.
- Lärmiljön utvärderas och förändras kontinuerligt och personalen reflekterar kring

hur lärmiljön används i såväl undervisning som i fri lek och förändrar lärmiljön utifrån det behov som finns i verksamheten.

Framgångsfaktorer

Hela förändringsarbetet som beskrivits ovan (lärmiljö, rutiner, strukturer, SKA) har bidragit till ökad kvalitet i undervisningen. Utöver detta mer övergripande förändringsarbete så ser vi att nedanstående - som är en del av förändringsarbetet, men även saker som funnits tidigare - bidragit:

- TAKK - detta har lett till ökad kommunikativ förmåga hos barnen vilket i sin tur ökar förutsättningar för inflytande och delaktighet.
- Ökad vuxennärvaro med större delaktighet från de vuxna i såväl undervisning som den fria leken.
- Tydliggörandet av respektive uppdrag (barnskötare och förskollärare).
- Framtagande av policy gentemot vårdnadshavare så förväntningar blir tydliga.
- Vi ser att verksamhetens professionella nivå höjts och vi ser:
 - Mer, och fler, pedagogiska diskussioner och samtal.
 - Mer reflektion kring verksamheten
 - Betydligt fler kopplingar till våra styrdokument och läroplanen.
 - En av barnskötarna har valt att vidareutbilda sig till förskollärare.

Utvärdering och analys av värdegrundsarbetet i förskolan

- Vi ser i kvalitetsundersökningen att det arbete som bedrivits under året haft effekt eftersom vårdnadshavares upplevelse av trygghet samt lugn och ro ökat.
- Indelningen av barngrupper - dels i en yngrebarns- och en äldre barnsavdelning och även i indelningen av undervisningsgrupper där man lägger fokus på såväl trygghetsaspekten som den språkutvecklande aspekten.
- Rutiner kring förebyggande och främjande arbete som beskrivs i förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Daglig Vittrasamling med alla barn. Samlingen bidrar till gruppsammanhållning, trygghet och språkutveckling. Relationer byggs och det finns möjlighet till reflektion och det ger barnen struktur över dagen och det som sker. Personalen uppmuntrar alla barn att ta plats och får utrymme.
- Förskolan jobbar aktivt med att varje barn ska få lov att leka med och klä ut sig till vad man vill. Det breda utbudet av olika material som barnen kan välja utifrån (utklädningskläder, lekmaterial och tillbehör) gynnar fantasin och kreativa lekar och inspirerar till att nya tankar i leken.
- Observationer, reflektioner och samtal med barnen utifrån barnens ålder och mognad leder till att personal i större utsträckning får reda på vad barnen upplever, tycker och tänker i verksamheten och kan sedan planera verksamhet och undervisning i större utsträckning.

- Morgonsamlingen ger personal möjlighet att fånga upp barnen i syfte att ge inflytande och delaktighet.
- Vi ser att pedagogers ökade delaktighet har lett till ökade förutsättningar att se, fånga upp och arbeta med värdegrunden samt ger dem fler tillfällen att uppfatta och kunna lyfta fördomar och könsstereotypa normer tillsammans med barnen. Den ökade delaktigheten leder också till att pedagogerna agerar förebilder i större utsträckning.
- Förskolans personal har under det gångna året, i samverkan med förskolans ledning, vågat ta professionell ställning gentemot vårdnadshavare utifrån förskolans policy. Detta har lett till färre situationer med missnöje mellan förskola och vårdnadshavare.
- Vi ser att nästan alla våra femåringar på förskolan automatiskt söker sig till skolan, vilket vi ser som ett tydligt tecken på att man är trygga och nöjda med verksamheten.

Sammanfattning, slutsatser och utvecklingsområden i förskolan

- **Lärmiljön**
 - Den nya lärmiljön med dess tydliga struktur har varit en tydlig framgångsfaktor som lett till mer aktiva barn. Lärmiljön har även inspirerat till samtal och ökat talutrymme hos barnen.
 - Att "duka fram" undervisningens material i förväg har också varit en framgångsfaktor.
 - Pedagoger som äger och håller ordning i lärmiljön och som förstår vikten av att hela tiden reflektera kring miljöns betydelse och man arbetar aktivt med att involvera även barnen i detta.
 - Vi ser att arbetet med lärmiljön lett till fler och mer pedagogiska diskussioner och samtal bland pedagogerna. Vi ser även detta i svaren från föräldrar i kvalitetsundersökningen där 86% upplever att inomhusmiljön stimulerar till lek och lärande.
- **Undervisningen och strukturer/rutiner kopplade till undervisningen**
 - TAKK och språkstöd är en framgångsfaktor som vi ska fortsätta med och även utveckla.
 - Det finns ett ökat fokus hos pedagogerna kring samtalsutrymme, taltid och språkutveckling i vardagssituationerna (ex: matsituationen, kapprummet vid på-/avklädning och vid blöjbyte). Vi ser att barnen börjat prata mer med såväl vuxna som med varandra.
 - På äldre barns avdelningen har man haft ett projekt där man involverat hemmet i verksamheten genom att barnen fått låna hem en docka som är med på äventyr hemma. Det ger barnen möjlighet att redovisa för andra och berätta för andra. Förmågor som att ta ansvar, tilltro och uthållighet har fått större fokus.

- Lär miljön som ett stöd för undervisning och lärande.
- Observationer av undervisning och barnens lärande.
- Mer koll på hela processen; planering som bygger på observation, genomförande, reflektion, ny planering.
- Åldersindelade avdelningar - bättre för barnen och lättare att göra miljön tydligare och mer tillgänglig för barnen utifrån deras ålder/mognad/behov.
- Superstrukturen som varit ett stöd i arbetet med att skapa en god undervisning.
- Observationer och reflektion - pedagoger har i högre grad observerat barngrupper och även undervisning. Detta behöver fortsätta att utvecklas.
- Tar emot barnen utomhus på morgonen vilket bland annat ger förutsättningar för en mer strukturerad undervisning.
- Pedagogerna har börjat tänka mer kring indelning av barn i grupper utifrån barnens behov. Det finns ett flexibelt tänk i gruppindelningen.
- **Skapande och estetiska uttryckssätt samt leken**
 - Vi har ökat förutsättningar kring att använda mer olika material och olika tekniker i skapandet samt skapat förutsättningar i lärmiljön för skapande (ex: ateljé, material i lärmiljön, uppställningsplats och plats för torkning av exempelvis teckningar). Lärmiljön har stimulerat barnen till en mer aktiv lek med mer tillgänglighet för barnen i miljön.
 - Man har haft ett ökat fokus på utelek och delat in förskolans utegård i olika zoner, bland annat för cykellek.

Utvecklingsområden

- **Lärmiljön och mångfald i lärmiljön**
 - Att vårda den uppbyggda lärmiljön samt fortsätta arbeta med tillgänglighet - på barnens nivå - och fortsätta vårda tydliga lärmiljön med rätt saker på rätt plats.
 - Få till mer variation i utegårdens miljö och se till att utbudet för barnen ökar.
- **Undervisningen och skapa mångfald i undervisningen (metoder, material etc)**
 - Språkutvecklande förskola - hela dagen
 - TAKK och språkstöd; sätta upp bilder till barnen med tecken som används i den vardagliga kommunikationen och på samling..
 - Sagor, högläsning.
 - Rim, ramsor, språklekar, sånger, drama.
 - Alla situationer i förskolan ska man arbeta för att det blir en tidpunkt för språkutveckling.
 - Fortsätta ha fokus på, och utveckla, observation och reflektion.
- **Skapande och estetiska uttryckssätt samt leken**
 - Använda nya material (ex: lera) och fokusera på hela processen från introduktion till reflektion efteråt.
 - Skapa en mångfald av aktiviteter i utemiljön.

Bilaga 1 – Rutiner för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Alla barn och elever har rätt att inte bli utsatta för diskriminering eller annan kränkande behandling. Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheten. Huvudmannen ska därför ha rutiner för hur en anmälan om trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska göras så att den kommer såväl rektorn som huvudmannen till del. Nedan kan du läsa mer om dessa skyldigheter samt om vilka rutiner som gäller för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier och sexuella trakasserier inom AcadeMedias grund- och gymnasieskolor.

Våra skyldigheter (6 kap. 10 § Skollagen och 2 kap. 7 § Diskrimineringslagen)

Anmälningsskyldigheten – En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i diskrimineringslagen.

Utredningsskyldigheten – Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Utredningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i diskrimineringslagen.

Huvudmannens rutiner

Grundskola

- En elev, vårdnadshavare eller någon annan som har information om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering, i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmäla det till lärare, fritidspersonal eller annan skolpersonal, rektorn eller huvudmannen.
- Om någon i skolans personal uppmärksammar att en elev utsätts för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier, eller genom kontakt från elev/vårdnadshavare/annan får information om att en elev upplever sig utsatt för kränkningar av något slag, ska anmäla det till rektor.
- När rektor tagit emot en sådan anmälan ska denne säkerställa att samtal hålls med den elev som upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier och med den/de som utpekats som de som utfört handlingarna.
- Om en elev känner sig kränkt av rektor, ansvarar skolchef för utredningen.
- Rektor ska säkerställa att det som eleverna uppger i utredande samtal dokumenteras, samt att kontakt med vårdnadshavare tas innan eller i nära anslutning till samtalet.
- Rektor ska därefter skyndsamt anmäla till huvudmannen att en elev upplevt sig utsatt för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier. Rektorn ska inte göra någon värdering eller bedömning av uppgifterna, utan det är huvudmannen som bedömer vad händelsen handlat om. Anmälan till huvudmannen ska göras i [servicewebben](#).
- Så snart anmälan inkommit påbörjar huvudmannen sin utredning av ärendet. Ansvariga för utredningarna är våra skoljurister som i samverkan med rektor och övrig personal som kan ha kännedom om ärendet gör en allsidig och objektiv utredning för att konstatera om, och i så fall vilken typ av kränkningar som förekommit.

- Beroende på ärendets art kan utredningsarbetet se olika ut. Huvudmannens HR-avdelning kan behöva kopplas in om personal är utpekad för att ha kränkt en elev.

Förskola

- Ett barn, vårdnadshavare eller någon annan som har information om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering, i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmäla det till förskollärare eller annan personal, rektorn eller huvudmannen.
Om någon i förskolans personal uppmärksammar att ett barn utsätts för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier, eller genom kontakt från barn/vårdnadshavare/annan får information om att ett barn upplever sig utsatt för kränkningar av något slag, ska anmäla det till rektor.
- När rektor tagit emot en sådan anmälan ska om möjligt denne säkerställa att samtal hålls med det barn som upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier och med den/de som utpekats som de som utfört handlingarna.
- Om ett barn känner sig kränkt av rektor, ansvarar Skolchef för utredningen.
- Rektor ska säkerställa att det som barnet uppger i utredande samtal dokumenteras, samt att kontakt med vårdnadshavare tas innan eller i nära anslutning till samtalet.
- Rektor ska därefter skyndsamt anmäla till huvudmannen att ett barn upplevt sig utsatt för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier. Rektorn ska inte göra någon värdering eller bedömning av uppgifterna, utan det är huvudmannen som bedömer vad händelsen handlat om. Anmälan till huvudmannen ska göras i [servicewebben](#).
- Så snart anmälan inkommit påbörjar huvudmannen sin utredning av ärendet. Ansvariga för utredningarna är våra skoljurister som i samverkan med rektor och övrig personal som kan ha kännedom om ärendet gör en allsidig och objektiv utredning för att konstatera om, och i så fall vilken typ av kränkningar som förekommit.
- Beroende på ärendets art kan utredningsarbetet se olika ut. Huvudmannens HR-avdelning kan behöva kopplas in om personal är utpekad för att ha kränkt ett barn.

När huvudmannens utredning är klar ska:

- det barn som konstaterats ha utsatts för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier erbjudas det stöd och den hjälp som behövs för att barnet ska uppleva trygghet i förskolan.
- Samtliga åtgärder som vidtas utifrån utredningen ska följas upp av skolenheten och skolchefen samt dokumenteras av skolenheten.

När huvudmannens utredning är klar ska:

- den elev som konstaterats ha utsatts för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier erbjudas det stöd och den hjälp som behövs för att eleven ska uppleva trygghet och studiero i skolan.
- Det kan också vara aktuellt att vidta disciplinära åtgärder.

Samtliga åtgärder som vidtas utifrån utredningen ska följas upp av skolenheten och skolchefen samt dokumenteras av skolenheten.

Definition av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling

Diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Förbud mot diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier regleras i diskrimineringslagen, medan förbud mot kränkande behandling regleras i skollagen. Här nedan förklaras vad diskriminering är och vilka de olika formerna av diskriminering är samt de olika diskrimineringsgrunderna. Här framgår också vad som menas med kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder särbehandlar en elev på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, eller funktionsnedsättning. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Diskriminering sker enbart från skola/personal mot elev, en elev kan alltså inte diskriminera en annan elev.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas genom att behandlas sämre än en annan elev behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om det har samband med *elevens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder*.

Exempel: En kvinnlig elev nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Innebär att en elev missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar personer med visst kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Detta gäller dock inte om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Exempel: En lärare betonar ensidigt den ena eller andra redovisningsformen i undervisningen som innebär att elever med funktionsnedsättning inte får tillfälle att redovisa sina kunskaper fullt ut.

Bristande tillgänglighet

Innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,

varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse

Exempel: Att en elev inte ges de hjälpmedel som den behöver eller att matsalen är belägen på en plats som förhindrar att samtliga elever ges tillgång till den.

Trakasserier

Om det saknas ett missgynnande och ett maktförhållande kan uppträdandet utgöra trakasserier. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Ett exempel på detta kan vara att någon uttrycker sig nedlåtande om en elevs religiösa rutiner eller kläder. Vidare kan trakasserier som är kopplade till diskrimineringsgrunderna vara:

- fysiska (att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (att bli förlöjligad, hotad, kallad öknamn, utsatt för ironiska uttryck och svordomar)
- psykosociala (att bli utsatt för utfrysning, blickar och ryktesspridning)
- text- och bildburna (att bli utsatt via klotter, lappar, fotografier, e-post, sms, mms, snapchat, messenger och meddelanden på olika webcommunities)

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett oönskat uppträdande eller agerande av sexuell art som kränker en elevs värdighet.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till sexuella anspelningar.

Instruktioner att diskriminera

En person i ledande ställning får inte ge order eller instruera om att någon elev ska diskrimineras.

Exempel: En lärare antyder vid överlämning av en kurs till en annan lärare att en elev som skulle behöva särskilt stöd inte bör ges särskilt stöd med hänvisning att eleven inte tagit emot stödet tidigare.

Kränkande behandling

Avser ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Exempel: En grupp elever sprider nedsättande rykten, förlöjligar eller fryser ute andra elever. Kränkningar kan också ske genom elaka e-postmeddelanden, SMS eller liknande. Det kan även vara att man blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller anses annorlunda.

Aktiva åtgärder

I diskrimineringslagen står sedan 2017 att varje utbildningsanordnare ska ta fram och dokumentera aktiva åtgärder för att motverka diskriminering i verksamheten. Det innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet ovan

Diskrimineringsgrunder

I diskrimineringslagen definieras sju diskrimineringsgrunder. Skolan har en särskild skyldighet att se till att ingen elev på skolan blir illa behandlad eller får sämre villkor än andra mot bakgrund av dessa faktorer. Diskrimineringsgrunderna är de följande:

Kön: kvinna, man och transperson.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.

Etnisk tillhörighet: tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Religion/annan trosuppfattning: livsstilsingripande tro på en högre icke-världslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, ateism (annan trosuppfattning). Annan trosuppfattning innebär något annat än religion men är begränsat till en åskådning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning. Det gäller inte etiska, filosofiska eller politiska värderingar/ åskådningar.

Åskådningar som buddism, ateism och agnosticism är jämförbara med religion och omfattas av begreppet annan trosuppfattning.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell, heterosexuell eller annan sexuell läggning.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ålder: uppnådd levnadslängd.